

በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎቻች

ሩሂ ተቋም

በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎች

ሩሂ ተቋም

የተቋሙ ተከታታይ መጻሕፍት፦

ከዚህ በታች ያሉት በሩሂ ተቋም የተዘጋጁ ተከታታዮቹ የመጻሕፍት ርዕሶች ዝርዝር ናቸው። መጻሕፍቱ ወጣቶች እና አዋቂዎች ማኅበረሰባቸውን ለማገልገል የሚያስችላቸውን አቅም ለማዳበር በሚደረግ ስልታዊ ጥረት ውስጥ እንደ ዋና ተከታታይ ትምህርቶች/ኮርሶች ለመጠቀም ዓላም የተዘጋጁ ናቸው። በተጨማሪም የሩሂ ተቋም የባሃኢ ህጻናት ትምህርት አስተማሪዎችን ለማሰልጠን ከሚጠቅም ከተከታታይ መጻሕፍት ውስጥ ከሶስተኛው መጽሐፍ ቅርንጫፍ ሆነው የሚወጡ ሌሎች የትምህርት/ኮርስ ስብስቦችን፣ እንዲሁም ከመጽሐፍ 5 የታዳጊ ወጣት ቡድኖች አነቃቂዎችን ለማፍራት ሌላ ስብስብ እያዘጋጀ ነው። እነዚህም ከሥር በዝርዝር ውስጥ ተመልክተዋል። በመስኩ ላይ ያለው ልምድ እየዳበረ በሚሄድ ጊዜ ዝርዝር ይለወጥ ይሆናል፣ እንዲሁም በዝግጅት ላይ የሚገኙ የሥርዓተ ትምህርት ክፍሎች ቁጥር በስፋት ተደራሽ መሆን የሚችሉበት ደረጃ ላይ ሲደርሱ አዳዲስ ርዕሶች ሊጨመሩ እንደሚችሉ መገንዘብ አለብን።

- መጽሐፍ 1 በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎች
- መጽሐፍ 2 ለማገልገል መነሳት
- መጽሐፍ 3 የህጻናት ትምህርት ማስተማር፣ 1ኛ ክፍል
የህጻናት ትምህርት ማስተማር፣ 2ኛ ክፍል (ቅርንጫፍ ኮርስ)
የህጻናት ትምህርት ማስተማር፣ 3ኛ ክፍል (ቅርንጫፍ ኮርስ)
የህጻናት ትምህርት ማስተማር፣ 4ኛ ክፍል (ቅርንጫፍ ኮርስ)

- መጽሐፍ 4 መንትያ ክስተቶች
- መጽሐፍ 5 የታዳጊ ወጣቶችን ኃይሎች ማጎልበት
መነሻ ፍላጎት፦ የመጽሐፍ 5 የመጀመሪያ ቅርንጫፍ ኮርስ
እየሰፋ የሚሄድ ምህዳር፦ የመጽሐፍ 5 ሁለተኛ ቅርንጫፍ ኮርስ
- መጽሐፍ 6 እምነቱን ማስተማር
- መጽሐፍ 7 በአገልግሎት ጎዳና ላይ አብሮ መንዝ
- መጽሐፍ 8 የባሃኦላህ ቃል-ኪዳን
- መጽሐፍ 9 ታሪካዊ አተያይን/ምልክታን ማግኘት
- መጽሐፍ 10 ሕይወታማ ማኅበረሰቦችን መገንባት
- መጽሐፍ 11 ቁሳዊ ሐብቶች
- መጽሐፍ 12 (በሒደት ላይ)
- መጽሐፍ 13 በማኅበራዊ ተግባር መሳተፍ
- መጽሐፍ 14 (በሒደት ላይ)

የማባዛት መብት © 1987፣1994፣1999፣2007፣2020 - ሩሂ ተቋም፣ ኮሎምቢያ
ኅትመት 1.1.1 PE በሌብተምበር 1994 የታተመ
ኅትመት 4.1.2. PE ሜይ 2020 ሁሉ በሕግ የተጠበቀ ነው።
ISBN 978-958-59880 -2-6

ትርጉም - በአዘጋጁ ፈቃድ ከእንግልዘኛ ወደ አማርኛ በኢትዮጵያ ባሃኢዎች ብሔራዊ መንፈሳዊ ጉባዔ የሥልጠና ተቋም የሃይት ደስክ ተተርጉሞና ታርሞ ለአምስተኛ ግዜ፣ 4.1.4 PE ታህሳስ፣ 2021 ታተመ።

- አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
ፖ. ሣ. ቁ. 102 አዲስ አበባ

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Web site: www.ruhi.org

ማጠቃለያ

ጥቂት ሃሳቦች ለአስጠኝው	V
የባሃኢ ቅዱሳን ጽሑፎችን መረዳት	1
ጸሎት	15
ሕይወት እና ሞት	31

ጥቂት ሃሳቦች ለአስጠኚው

በሩሂ ተቋም የሚሰጠው የዋናው ተከታታይ ኮርሶች አንደኛው መጽሐፍ የሆነው በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎች፣ የሚጠናባቸው አካባቢዎች ቁጥር በመላው ዓለም ለዓመታት በማደግ ላይ ይገኛል። በአብዛኛው ሁኔታ መጽሐፉ፣ በየጊዜው በሚገናኙ የጥናት ክብብ አባላት የሚመሠረት፣ ለመጠነሰፊ ጥናት ለተዘጋጀ እንቅስቃሴ ('ካምፔይን') በጋራ የተሰባሰቡ፣ ወይም በትምህርት ቤት በዓላት ወቅት በካምፕ ውስጥ ሊሰባሰቡ በሚችሉ የወዳጆች ቡድን የሚነበብና የሚወያዩበት ነው። ሁኔታው ምንም ዓይነት ቢሆን አንዱ የቡድኑ አባል አስጠኚ ሆኖ ይሰራል። በአስጠኚው እና ሌሎች ተሳታፊዎች መካከል ያለው ግንኙነት የአስተማሪና ተማሪ ዓይነት አይደለም፤ ሁሉም መማርን በመሻት ሒደት ውስጥ በንቃት ይሳተፋሉ። ነገር ግን አስጠኚው ሚና አልባ የውይይት አመቻች ብቻም አይደለም። በተከታታይ ኮርሶች ውስጥ በቂ የሚባል ቁጥር ስልጠና ያጠናቀቀና ኮርሶቹ የሚያበረታቱትን የአግልግሎት ተግባራት ያከናወኑ፤ እያንዳንዱ የቡድን አባል የሚጠናውን መጽሐፍ ዓላማ እንዲያሳካ ለመርዳት የሚችል/ የምትችል ነው/ናት። እነዚያ የመጽሐፍ 1 አስጠኚ ሆነው የሚንቀሳቀሱት በዚህ መግቢያ ላይ የቀረቡትን ሃሳቦች ከጊዜ ወደ ጊዜ ቢዳስሱ አጋዥ ሆኖ ሊያገኙት ይችላሉ።

በመላው ዓለም ያሉ ተሳታፊዎች ወደዚህ የመጀመሪያ የተቋም ኮርስ የሚመጡት ከተለያዩ ዳራዎች ነው። አንዳንዶቹ ቀደም ብለው የባሃኢ ማኅበረሰብ አባል የሆኑና የተቀበሉትን እምነት ለማገልገል አቅማቸውን ለማሳደግ የፈለጉ ናቸው። ሌሎች ኮርሱን የባሃኢ እምነትን እንደ ሃይማኖት ለመመርመር እንደመግቢያቸው ያዩታል። እንዲሁም ሌሎች በባሃኢ አስተሳሰቦች የተማረኩና እራሳቸውን ከማኅበረሰቡ ዓላማዎችና ጥረቶች ጋር ለማስተዋወቅ የሚሹ ናቸው። በተጨማሪም በተለይ እነዚያ በባሃኢ ማኅበረሰብ የሚካሄዱ በአንድ ወይም በሌላ ፕሮግራም አማካይነት፣ ማኅበረሰብ ለማገልገል አቅማቸውን ለማሳደግ የፈለጉ ቁጥራቸው እያደገ የመጣ ወጣቶች፣ ኮርሱን እንደ መንደርደሪያ ይወስዱታል።

ገና ከውጥኑ፣ የሩሂ ተቋም ኮርሶች በማገዝና በሌሎች በመታገዝ እያንዳንዳችን በራሳችን ፍጥነት የምንራመድበት፣ ለሰው ዘር የአገልግሎት ጎዳናን የሚያመላክት እንደሆነ ለእያንዳንዱ ተሳታፊ ግልፅ ሊሆን ይገባል። ይህን ጎዳና መንዝ ሁለት እጥፍ ዓላማ መከተል ይፈልጋል፡- የራስን መንፈሳዊና አዕምሮአዊ ዕድገት ለመጎናፀፍ እና ለኅብረተሰብ መለወጥ አስተዋጽኦ ለማበርከት። በጎዳናው ላይ ያለ ዕመርታ መረዳትና ዕውቀት፣ መንፈሳዊ ባህርያትና አስመስጋኝ ምግባሮች፣ እንዲሁም የችሎታዎችና ክህሎቶች ማከማቻ የሚፈልጉ የብዙ ችሎታዎች ዕድገት ይጠይቃል። የተቋሙ መጻሕፍት የዕውቀት ምንጮች የሚቀዱት በአንድ ወገን ከባሃኢ እምነት ትምህርቶች፣ በሌላ በኩል የዓለም አቀፍ ባሃኢ ማኅበረሰብ ቁሳዊና መንፈሳዊ ስልጣኔን ሲያራምድ ከተከማቹ ተሞክሮዎች ናቸው። ተቋሙ መነቃቃትን የሚያገኘው መሆን የምንችለው ግለሰብ እና ልንገነባ የምንችለውን ስልጣኔ ከሚያሳዩን የባሃኦላህ ራዕይ ነው። ሁሉም ተሳታፊዎች ያለምንም ዳራ/የኋላ ተሞክሮ/፣ በሁሉም መጽሐፍ እያንዳንዱ ክፍል ግልጽ የተደረገውን፣ ይህን ራዕይ ለማቀፍ ነፃ እንደሆኑ ታሳቢ ተደርጓል።

እምነቶችና ርዕዮተ-ዓለም (የፖለቲካ ፅንሰ-ሃሳቦች) ተከታዮች ለማፍራት የቻሉትን ማንኛውንም መንገድ ለመጠቀም ዝግጁ በሆኑበት ዓለም፤ ከእምነቱ ጋር ትውውቅ የሌለው አንድ ሰው ስለ ሩሃ ተቋም ፍላጎቶች ቅን ጥያቄዎች፤ በተለይም “ሃይማኖቱን እንድቀይር እየተጠየኩ ነው?” ወይም “ሃይማኖትን እንድቀላቀል እየተጠየኩ ነው?” ሊኖሩት ይችላሉ። እንዲህ ያሉ ጥያቄዎች ለአስጠኚው የተከታታይ ኮርሶችን ዓላማ ከላይ ባሉት አበይት ሃሳቦች ለመግለጽ ዕድል ይሰጡታል። ባሃኢዎች ወዳጆቻቸው ማኅበረሰቡን እንዲቀላቀሉ መጓጓዳቸው ተፈጥሮአዊ ቢሆንም፤ የራሳቸው አስተምህሮ ስብከት ውስጥ ከመግባት እንደሚከለክላቸው፤ አስጠኚው ለማክል ይፈልግ ይሆናል። በተቋም ኮርሶቹ የተከፈቱት የአገልግሎት ጎዳናን መጓዝ የባሃኢህን ትምህርቶች ይበልጥ በጥልቅ መረዳት የሚጋብዝ፤ መጻሕፍቱ ቁልጭ ባለ መልኩ ለማስቀመጥ የሚጥሩበት ነው፤ እውቅና መስጠት እና እምነት እያንዳንዱ ግለሰብ በነፃነትና ያለግፊት የሚያሳስቧቸው ጉዳዮች ናቸው።

ስለዚህ፤ ለሁሉም የተከታታይ መጻሕፍቱ ዋና ማዕከል በሆነው የመረዳት ጥያቄ ነው ይህ አንደኛው መጻሕፍት እንዲጀምር የሚጠበቀው። ከቅዱሳን ጽሑፎች ማንበብ አንድ ሰው በሕይወት ዘመኑ ብዙ ሺህ ገጾች ከማንበብ ጋር ተመሳሳይ አይደለም፤ እንዲሁም “የባሃኢ ቅዱሳን ጽሑፎችን መረዳት” የሚለው ክፍል፤ ከቅዱሳን ጽሑፎች ምንባቦች በየዕለቱ የማንበብና በትርጉማቸው ላይ የማሰላስል ልምድ፤ ማለትም ተሳታፊዎች በአገልግሎት ጎዳና ላይ ሲሳተፉ በተሻለ የሚረዱ ልምድ ለመኮከት ይሻላል። አስጠኚው አጥኚዎችን በጥናታቸው ለመምራት ለግንዛቤ ሰፊ ያለ ሃሳብ መስጠት አለበት።

የባሃኢ ቅዱሳን ጽሑፎች ጥልቅ መንፈሳዊ እውነቶችን ይዘዋል፤ በወሰን አልባ ትርጉማቸው ግንዛቤያችንን ለማሻሻል ብንጥርም ቁርጥ ያለ መጨረሻ ላይ ፈፅሞ እንደማንደርስ እናውቃለን። በጠቅላላው አንድን ምንባብ ለመጀመሪያ ጊዜ ስናነበው የቀጥተኛ ትርጉሙን መሠረታዊ ግንዛቤ እናገኛለን፤ እናም የክፍሉ ምዕራፍ 1 ይህንን እንደ መነሻ ነጥብ ይወስደዋል። ስለሆነም “የዓለም መሻሻል ንጹሕና መልካም በሆኑ ተግባሮች፤ አስመስጋኝና ተገቢ በሆነ ጠባይ ሊደረስበት ይችላል”፤ የሚለውን ጥቅስ ካነበቡ በኋላ፤ ተሳታፊዎች “የዓለም መሻሻል እንዴት ሊደረስበት ይችላል?” ተብለው ይጠየቃሉ። በጨረፍታ ሲታይ ብዙዎቹ እንደዚህ ዓይነቶቹ ጥያቄዎችና መልመጃዎች በጣም ቀላል ይመስላሉ። ነገር ግን የዓመታት ተሞክሮ በዚህ መልክ መጀመር የሚለውን የተቋም ውሳኔ አሳማኝ ያደርጉታል። በምንባብ ውስጥ የሚገኘውን የእውነታ ንብርብሮች ለማግኘት ባለ ጉጉት፤ አዕምሮ ቀጥተኛ ትርጉሙን ቸል ሊል እንደማይገባ ሁላችንም ልናስታውስ ይገባል። ለዚህ የመጀመሪያ ደረጃ ግንዛቤ ትኩረት መስጠት ለቡድን ምክክር ወሳኝ መሆኑንም ያረጋግጣል፤ ግላዊ አስተያየቶች በመለኮታዊ ጥበብ ብርሃን እንዲፈነጥቅባቸው ሲደረግ በቀላሉ የሚደረስበትን፤ የሃሳብ አንድነትን ያሳሉታል።

እዚህ ጋር ከአገባባቸው ውጭ በነጠላ ቃላት ላይ የተራዘመ ውይይት የአብዛኛውን ምንባቦች ቀጥተኛ ትርጉምን ለመረዳት እንደማይጠቅም ማስተዋል አስፈላጊ ነው። ያን ካልን፤ አልፎ አልፎ ቡድኑ አንድን ቃል ከመዘገበ ቃላት መመልከት ሊያስፈልገው ይችላል። ሆኖም ይበልጥ ፍሬያማ የሚሆነው፤ ተሳታፊዎቹ የቃላትን ትርጉሞች ከጠቅላላው ዓረፍተ ነገርና አንቀጽ እንዴት እንደሚያወጡ መማር ነው።

ግንዛቤ ከቀጥተኛ ትርጉም ወሰን ባሻገር እንዲሰፋ፤ ሃሳቦች እንዴት ተጨባጭ መገለጫዎችን እንደሚያገኙ የሚያሳዩ ምሳሌዎች ጠቃሚ ይሆናሉ። በዚህ ረገድ የሚጠቀሱት ሁሉም ቀጥተኛ መልመጃዎች ናቸው። ለምሳሌ፤ በምዕራፍ 2፤ ተሳታፊዎች ባነበቡት ምንባብ መሠረት፤ የተወሰኑ ባህርያት አስመስጋኝ መሆናቸውን እንዲወስኑ ይጠየቃሉ። በተመሳሳይ፤ መልመጃ በምዕራፍ 4 ውስጥ፤ አምስት መልካም ባሕርያትን እንዲጠቅሱና በቅዱሳን ጽሑፎች ውስጥ “የሰው ሁሉ መልካም ባሕርያት

መሠረት” ተደርጎ ከተገለጸው እውነተኝነት ውጭ እነዚህን ማግኘት ይቻል እንደሆነ እንዲወስኑ ይበረታታሉ።

ዓላማውን ለማሳካት፣ ክፍሉ ስለቀረቡት ምንባቦች አንዳንድ ውጤቶች/አንድምታዎች እንዲያስቡ ተሳታፊዎችን በመፈታተን ወደተሻለ የግንዛቤ ዕምርታ ይጋብዛል። በምዕራፍ 2 ውስጥ፣ “በዓለም ላይ በጣም ጥቂት መልካም ሰዎች በመኖራቸው የእነርሱ ተግባሮች ምንም ውጤት የላቸውም” የሚለው ዓረፍተ ነገር እውነት ስለመሆኑ እንዲወስኑ ይጠየቃሉ። እዚህ ላይ ፍላጎቱ አስተያየትን ብቻ ለመስጠት አይደለም። አስጠኚው ቆም ብሎ ተሳታፊዎችን የመልሶቹን ምክንያት መጠየቅ አለበት። ዓረፍተ ነገሩ የግድ ሐሰት መሆን አለበት ካለበለዚያ ቡድኑ መድረስ ካለበት መደምደሚያ ከሆነው ከቀደመው ምዕራፍ የመጀመሪያው ጥቅስ ጋር ይቃረናል። ባሃኢዎች ሃጢአታቸውን ለሌሎች መናዘዝ ይችሉ እንደሆነ የሚጠይቀው ጥያቄም እንዲህ ያለው መልመጃ ምሳሌ ነው። በተጠነት ማናቸውም ምንባቦች በግልጽ ያልተጠቀሰውን፣ በትምህርቶቹ ውስጥ መናዘዝ ኃጢአትን እንደማስተሰሪያ መንገድ እንዳይቆጠር የሚከለክለውን፣ “ለጥያቄ ከመጠራትህ በፊት ራስህን በየዕለቱ ተቆጣጠር” የሚለውን ጥቅስ ትርጉም በመፈተሽ ሊደረስበት እንደሚቻል ይጠቁማል።

በክፍሉ ውስጥ ያሉት መልመጃዎች በሚካተቱት ምንባቦች ውስጥ የተሸሸጉትን ዘርፈ-ብዙ ትርጉሞች ለማጠቃለል በምንም ዓይነት መንገድ አይሞክሩም። እያንዳንዱ አስጠኚ ማጤን ያለበት አንድ ጥያቄ በአንድ በተሰጠ መልመጃ ምን ያህል ወይይት መካሄድ እንዳለበት ነው። እዚህ ጋር ብዙ የተያያዙ ነገር ግን ውሃ የማይቋጥሩ ዕንሰ-ሃሳቦች ላይ ወይይቶችን ማንዛዛት የመጽሐፉን ውጤታማነት ሊቀንሰው እንደሚችል ከግምት ውስጥ ማስገባት አስፈላጊ ነው። እያንዳንዱ ቡድን አሳማኝ የዕድገት ስልተ-ምት መመሥረት ይኖርበታል፤ ተሳታፊዎች በራሳቸው አማራጮች መሠረት ቀስበቀስ እየተሻሻሉ እንደሆነ የተለየ ስሜት ሊሰማቸው ይገባል። ሆኖም አስጠኚው የአንዳንድ ምዕራፎች መልመጃዎች በጥልቅ ሳይተነተኑ በፍጥነትና ላይላዩን እንዳይታለፉ ትኩረት ማድረግ አለበት፤ ዝም ብለው መልሶችን በመሙላት በዚህ መልክ የቀጠሉ ቡድኖች፣ ዘላቂ ውጤት ፈፅሞ አላገኙም።

አንድ በጥቂቱ ሊጠቀስ የሚገባው የመጨርሻ ነጥብ፡- እያንዳንዱ የቡድኑ አባል በመጽሐፉ የመማር ሒደት ውስጥ እንዲከተኩቱ ተሳትፎአቸውን ማረጋገጥ በአስጠኚው ላይ ያርፋል። ተሳትፎን ለማጫር ማንኛውንም ግለሰብ ግፊት ሳያደርጉ እንዲናገር ማድረግ ብዙውን ጊዜ ፈታኝ ነው። ገና ከጅምሩ ልንገነዘበው የሚገባው ነገር፣ “ይህ ለእርስዎ ምን ማለት ነው?” ዓይነት ጥያቄዎችን በመጠየቅ ይህ ተግዳሮት እምብዛም የሚቀረፍ አለመሆኑ ነው። እናም እንደዚህ ዓይነቱ ጥያቄዎች ዕውቀትንና እውነትን ወደ ግላዊ አስተያየት/አመለካከት ደረጃ ዝቅ እንዲሉ ያደርጋሉ። ከዚያም በቡድኑ አባላት መካከል የሚደረግ ምክክር በዕርግጥ ለላቀ ግንዛቤ ዕድገት የሚሰጥበት ድባብ ለመፍጠር አዳጋች መሆኑን ያረጋግጣል።

በመጽሐፉ ውስጥ ሁለተኛው ክፍል፣ ልክ እንደ አንደኛው፣ ለመንፈሳዊ ሕይወት ጠቃሚ ልማድ የሆነውን በቋሚነት መጸለይን ታሳቢ ያደረገ ነው። በመግቢያው ምዕራፍ “የአገልግሎት ጎዳና” ዕንሰ-ሃሳብ፣ ይህንንም ጎዳና ለመንገዝ በሁለት እጥፍ ዓላማ መሞላት እንዳለብን በመጠቀም ያብራራዋል። ተሳታፊዎች ወደዚህ ዓላማ ተፈጥሮ ጥልቅ ዕይታ የሚሰጣቸውን፣ በቀጣይ ትምህርቶች/ ኮርሶች የሚብራራ ጭብጥ መነሻ የሆኑ የጥቅሶች ስብስብ ይመረምራሉ።

ከዚህ ጭብጥ ዳራ ባሻገር ክፍሉ የጸሎትን አስፈላጊነት ምርመራውን ይቀጥላል። በቀዳሚዎቹ አንቀጾች ከተገለጹት ጋር ተመሳሳይ አቀራረብ ይጠቀማል። ጥያቄዎችና መልመጃዎች ከሚጠኑት ቅዱሳን ጽሑፎች የምንባቦችን ትርጉም ግንዛቤ ለማጎልበት በሚሆን መልኩ የተዘጋጁ ናቸው። ቡድኑ

በክፍሉ ውስጥ ሲዘልቅ፣ አስጠኝው በቀደሙት ዘመናት ሥር ሰደው የገቡ ሃሳቦችን ትርጉሞችና ልምዶች በመተንተን ጥርጣሬዎችን ማስወገድ ይጠበቅበት ይሆናል። በአንዳንድ ባህሎች የአምልኮ ስርዓት (ሪቼል) እና ቅርጽ የውስጣዊ ሁኔታን አስፈላጊነት ቀስበቀስ አደብዘዘታል። በመሆኑም ምግብ አካልን ለማበልፀግ ወሳኝ ከመሆኑ ባልተናነሰ ሁኔታ ለሰው ነፍስ ጸሎት አስፈላጊ መሆኑን ብዙዎች ችላ ይሉታል።

ስለዚህ፣ ከሁሉም በላይ፣ ክፍሉ በተሳታፊዎች ውስጥ “ከአምላክ ጋር ማውጋት” እና ወደ እርሱ የመቅረብ ፍላጎትን ለመቀስቀስ ይሻል። ወደ ጸሎት ሁኔታ መግባት፣ ይህንንም ስናደረግ የልቦቻችንና የአዕምሮአችን ዝንባሌ፣ እንዲሁም ለብቻችንም ሆነ በጋራ፣ በአካባቢያችን ሊፈጠሩ የሚገቡ ሁኔታዎች ምን ማለት እንደሆኑ ከተዳሰሱት ሃሳቦች መካከል ናቸው። በዕርግጥ፣ በጋራ አምልኮ አማካይነት ስለሚፈጠሩት ኃይሎች አንዳንድ ሃሳቦች ከተሰጡ በኋላ፣ ተሳታፊዎች የጸሎትና አምልኮዎች ስብሰባ ለማስተናገድ እንዲያስቡ ይጠየቃሉ።

የመጽሐፉን ሦስተኛ ክፍል፣ “ሕይወት እና ሞት”፣ ማጥናት የአገልግሎት ጎዳናን ለመጓዝ መሠጠትን እና ለዚህም የተሻለ ጥልቅ ትርጉም ለማግኘት እንደሚያገዝ ተስፋ ይደረጋል። በዚህ ዓለም ውስጥ የሚደረግ አገልግሎትን በተሻለ የምንረዳው፣ ከምድራዊ ህይወታችን ባሻገር በሚዘልቀው እና ለዘለዓለም በሚቀጥለው የሕይወት የተሟላ ገፅታ ውስጥ ነው ምክንያቱም ነፍሳችን በአምላክ ዓለማት ሁሉ ውስጥ ለዘለዓለም ታድጋለችና። ከቴክኒካዊ ስልጠና በተለየ፣ በትምህርት ሒደት ውስጥ ተሳታፊዎች ስለሚያደርጉት ነገር ትርጉምና ጠቀሜታ ይበልጥ ንቁ መሆን ይገባቸዋል። ተሞክሮ እንደሚያሳየው እራሳቸውን የገዛ ራሳቸው መማር ንቁ፣ ኃላፊነት የሚሰማው “ባለቤት” ሆነው ማየት የሚችሉት እንዲህ ያለው ንቃተ-ህሊና ካደገ ብቻ ነው።

የክፍሉ እያንዳንዱ ምዕራፍ ከባሃኢ ቅዱሳን ጽሑፎች ከአንድ እስከ ሦስት ጥቅሶች፣ በጥቂት መልመጃዎች በማስከተል ይጀምራል። በዚህ ክፍል ውስጥ የተጠቀሱት ምንባቦች ቋንቋ ከቀደሙት ከሁለቱ የበለጠ ፈታኝ ነው። በዕርግጥ ቡድኑ በከባድ ቃላት ላይ ብዙ ጊዜ መውሰዱ አስፈላጊ አይደለም፤ አስጠኝው በእያንዳንዱ ምዕራፍ መልመጃዎቹ በትክክል ለማምጣት እየሞከሩ ያሉትን፣ የቀረበውን አንኳር ሃሳብ እያንዳንዱ መጨበጡን ማረጋገጥ ይፈልጋል።

በቀረበው ርዕስ ሁኔታ/ተፈጥሮ፣ ተጨባጭ ምሳሌዎችን ያካተቱ መልመጃዎች ጥቂትና አለፍ አለፍ ያሉ ናቸው። አብዛኞቹ በፅንሰ-ሃሳብ ደረጃ የሚገለፁ ናቸው። በመልመጃዎቹ የተነሱት አንዳንድ ጥያቄዎች በአፋጣኝ ወይም ቁርጥ ባለ መንገድ ሊመለሱ እንደማይችሉ ከግምት ውስጥ መግባት ይኖርበታል። የተካተቱት ስለ ርዕሱ ግንዛቤን ከፍ ለማድረግ ነው፤ ተሳታፊዎች እንደዚህ ስላሉት ጥያቄዎች ካሰቡ ብቻ፣ የመማር ዓላማው ተሟልቷል ማለት ነው።

የመጀመሪያዎቹ በዛ ያሉ ምዕራፎች በዚህ ምድራዊ መኖሪያ ውስጥ የሰው ልጅን በጋራ በሚመሠርቱት፣ በነፍስ እና በሰው አካል መካከል ስላለ ግንኙነት ያተኩራሉ። በእነዚህ ምዕራፎች የቀረቡት አንኳር ሃሳቦች ነፍስ ቁሳዊ አካል እንዳልሆነች ነው፤ ከሰው አካል ጋር ያላት ግንኙነት በመስታወት ውስጥ ከሚታይ ብርሃን ጋር ሊመሳሰል ይችላል። የመስታወቱ በአባሪ መሸፈንም ሆነ የኋላኋላ መሠበር የብርሃኑን ፀዳል ሊያውከው አይችልም። ሞት የሁኔታ መለወጥ ነው፣ በሰው አካልና በነፍስ መካከል ያለው ቁርኝት ሲቋረጥ፣ ከዚያ በኋላ ነፍስ ወደ ፈጣሪዋ ለዘለዓለም ታድጋለች።

በመቀጠል ክፍሉ ወደ ሕይወት ዓላማ ጥያቄ ያተኩራል — አምላክን ማወቅ እና የእርሱን ቅርበት መቀዳጀት። እዚህ ጋ ወይይቱ በሁለት ሰፋፊ ጭብጦች ዙሪያ ያጠነጥናል። አንደኛው በዚህ

ዓለም ላይ የሕይወታችን ዓላማ ሲሆን፤ ሁለተኛው ከሞት በኋላ የነፍስ ጉዞ ነው። ነፍስ የአምላክ ምልክት ናት፤ በመሆኑም ሁሉንም የእርሱን ስሞችና ባሕርያት ልታንፀባርቅ ትችላለች። ሆኖም በሰው ልጅ ውስጥ የመገለፅ አቅሙ ድብቅ/የተሸሸገ ነው፤ የሰው ዘርን ከጊዜ ወደ ጊዜ ለመምራት በሚመጡት በእነዚያ የተቀደሱ ስብዕናዎች፤ በአምላክ ግልፀቶች ዕርዳታ ብቻ ሊጎለብት ይችላል። እነርሱ በሚሰጡት መንፈሳዊ ትምህርት አማካይነት በውስጣችን የተሸሸጉት ሀብቶች ሊገለፁ ይችላሉ።

ከሞት በኋላ የነፍስን ጉዞ በተመለከተ፤ ተሳታፊዎች እንዲያሰላስሉበት ተያያዥ ሃሳቦች ተቀምጠዋል፡- እነዚያ ለአምላክ ታማኝ የሆኑት እውነተኛ ደስታን ይቀዳጃሉ፤ ማናችንም የራሳችንን መጨረሻ ማወቅ አንችልም፤ ስለዚህ እርስበርስ ይቅር መባባል እና ከሌሎች የመሻል ስሜት እንዳይሰማን ማድረግ ይገባል፤ ልክ እንደዚህኛው በቀጣዩም ዓለም፤ ነፍስ ማደጓን ትቀጥላለች እንዲሁም እዚህ ያሳደግናቸውን መንፈሳዊ ችሎታዎች እዚያም ያግዙናል፤ በዚያኛው ግዛት የምንወዳቸውን እናገኛቸዋለን፤ በዚህ ዓለም የነበረንን ሕይወታችንን እናስታውሳለን፤ ከቅዱሳንና የተባረኩ ነፍሳት ጋር ወዳጅነትን እንቀዳጃለን።

ክፍሉ ስለቀጣዩ ዓለም ጥቅሞች ዕርግጠኞች የምንሆንበት እና የዚህ ሕይወት ለውጦችና አጋጣሚዎች እንዳያሳዝኑን በምንጠየቅበት የባሃኦላህ ጽሑፎች ምንባብ ይገባደዳል። ከዚያም ተሳታፊዎች ባጠኑት ላይ በመመርኮዝ ምን እንድምታዎች እንዳለው ለገዛ ራሳቸው ሕይወት እንዲያሰላስሉ ይጠየቃሉ።

የባሃኢ ቅዱሳን

ጽሑፎችን መረዳት

ዓለማ

በየዕለቱ ከቅዱሳን ጽሑፎች ምንባቦችን የማንበብና በትርጉማቸው ላይ የማሰላሰል ልምድ ለማጎልበት

ምዕራፍ 1

የዚህ ክፍል ዓላማ በየዕለቱ ከቅዱሳን ጽሑፎች ምንባቦችን የማንበብ እና በትርጉማቸው ላይ የማሰላሰል ልማድ እንዲያሳድጉና እንዲያጠናክሩ እርሶን ለማገዝ ነው። ክፍሉ ከቅዱሳን ጽሑፎች ባለ አንድ ዓረፍተ ነገር ጥቅስ እንዲያነቡ በሚጠይቁት ቀላል መልመጃ ይጀምራል፤ ከዚያ ለጥያቄው ጥቅሱ ራሱ መልስ የሆነውን ምላሽ ይሰጣሉ። ለማከናወን ቢቀልም፣ መልመጃው በተገለፁት ጥቅሶች ትርጉም ላይ ለማሰላሰል እና በቃል እንዲያጥኑዎቸው ይረዳዎታል።

“የዓለም መሻሻል ንጹሕና መልካም በሆኑ ተግባሮች፣ አስመስጋኝና ተገቢ በሆነ ጠባይ ሊደረስበት ይችላል።”¹

1. የዓለም መሻሻል እንዴት ሊደረስበት ይችላል? _____

“የባሃ ሕዝቦች ሆይ! በእነዚያ ቃሎቻቸው ከተግባራቸው በሚለዩት ሰዎች መንገዶች እንዳትጓዙ ተጠንቀቁ።”²

2. መንገዝ የማይገባን በነማን መንገዶች ነው? _____

“የሕያው ልጅ ሆይ! ለጥያቄ ከመጠራትህ በፊት ራስህን በየዕለቱ ተቆጣጠር...”³

3. ለጥያቄ ከመጠራታችን በፊት ምን ማድረግ ይገባናል? _____

“በሉ፥ ወንድሞች ሆይ! ጌጣችሁ ተግባራት እንጂ ቃላት አይሁኑ።”⁴

4. እውነትኛ ጌጣችን ምን መሆን ይገባዋል? _____

“ቅዱሳን ቃላት፣ ንጹሕና መልካም ተግባሮች ወደ ቅድስና ክብር መንግሥት ለማይ ያርጋሉ።”⁵

5. ቅዱሳን ቃላት፣ ንጹሕና መልካም ተግባሮች ምን ያደርጋሉ? _____

ምዕራፍ 2

ከዚህ በታች ያሉት መልመጃዎች አሁን ካነበቧቸው ጥቅሶች ጋር የተያያዙ ናቸው። በቡድናችሁ ውስጥ ስለ ምንባቦቹ ጠቀሜታ ላይ ይበልጥ ለማሳሰል እንዲረዳዎት የታሰበባቸው ናቸው በመሆኑም በዘፈቀደ ሲሠሩ አይገባም። ይህ ማለት እያንዳንዱ መልመጃ በዛ ያለ ውይይት ይፈልጋል ማለት አይደለም። ሆኖም መልመጃው ተገዳዳሪ ሲሆን፣ የቡድናችሁ አስጠኝ በጥልቀት እንድትፈትሹት ያግዙዎችኋል።

1. አንድ ነገር “የሚያስመሰግን” ነው ሲባል፣ ውዳሴ የሚገባው ማለት ነው። ከሚከተሉት የትኞቹ የሚያስመሰግኑ ናቸው?

- _____ ጥሩ ሠራተኛ መሆን
- _____ ሌሎችን ማክበር
- _____ ማስተዋል
- _____ ውሸታም መሆን
- _____ ሰነፍ መሆን
- _____ ሌሎችን ማገልገል

2. “ለጥያቄ ከመጠራትህ በፊት” የሚለው ሐርግ ምን ማለት ነው? _____

3. ከተከታዮቹ ዓረፍተ ነገሮች የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ በዓለም ላይ በጣም ጥቂት መልካም ሰዎች በመኖራቸው የእነርሱ ተግባሮች ምንም ውጤት የላቸውም።
- _____ አንድ ነገር ከሌሎች ሰዎች አስተሳሰቦች ጋር ስምም ከሆነ ትክክል ነው።
- _____ አንድ ነገር ከአምላክ ትምህርቶች ጋር ስምም ከሆነ ትክክል ነው።

4. ከሚከተሉት የትኞቹ ንጹህና መልካም ተግባራት ናቸው?

- _____ ሕጻናትን መንከባከብና ማስተማር
- _____ ሥርቆት
- _____ ለሌሎች ዕድገት መጸለይ
- _____ ከችግር ለመውጣት ትንሽ ውሸት መናገር
- _____ ሌሎችን መርዳትና ወርታን መጠበቅ

5. ከተከታዮቹ ሁኔታዎች በየትኞቹ ውስጥ የሰው ቃላት ከእርሱ ወይም ከእርሷ ተግባሮች ይለያል?

- _____ አንድ ሰው ሁላችንም አንድ መሆን እንደሚገባን ደጋግሞ ይናገራል ነገርግን ግጭትን

በሚፈጥር መልኩ ይንቀሳቀሳል።

_____ አንድ ሰው የቅድስና ሕይወትን ያወድሳል ነገርግን ከጋብቻ ውጭ ወሲባዊ ግንኙነት አለው።

_____ አንድ ሰው መጠጣትን የሚከለክል የሃይማኖት እምነት እንደሚከተል እያወጀ፣ አልፎ አልፎ አልኮል ይጠጣል።

_____ አንድ ሰው የወንዶችንና ሴቶችን ዕኩልነት በይፋ ይደግፋል፣ ነገርግን እንደቀጣሪ ለተመሳሳይ ሥራ ለሴቶች ከወንዶች ያነሰ ይከፍላል።

6. አንድ ባሃኢ ኃጢአቱን ለሌላ ሰው መናዘዝ ይፈቀድለታልን? _____

7. ኃጢአትን በመናዘዝ ፈንታ እርሱ ወይም እርሷ ምን ማድረግ ይገባቸዋል? _____

8. “የቅድስና ክብር መንግሥተ ሰማይ” የሚለው ሐረግ ምን ማለት ነው? _____

9. መጥፎ ተግባሮች በዓለም ላይ ምን ውጤት አላቸው? _____

10. መጥፎ ተግባሮች በእነዚያ በሚፈጽሟቸው ሰዎች ላይ ምን ውጤት አላቸው? _____

ምዕራፍ 3

አሁን ተከታዮቹን ከቅዱሳን ጽሑፎች የተውጣጡ ጥቅሶች አንብቡና አሰላስሉባቸው። ከዚያ በቃላቸው ለመያዝ/ ለማጥናት ሞክሩ።

“እውነተኝነት የሰው መልካም ምግባራት ሁሉ መሠረት ነው።”⁶

1. የሰው መልካም ምግባራት ሁሉ መሠረት ምንድን ነው? _____

“ያለእውነተኝነት ለማንኛውም ነፍስ በሁሉም የአምላክ ዓለማት፣ ዕድገትና ስኬት የማይቻሉ ናቸው።”⁷

2. ያለእውነተኝነት የማይቻል ምንድን ነው? _____

“ሕዝቦች ሆይ! አንደበቶቻችሁን በእውነተኝነት አስውቧቸው፣ ነፍሶቻችሁን በታማኝነት ጌጥ አስገቧቸው።”⁸

3. አንደበቶቻችንን በምን ማስዋብ ይገባናል? _____

4. ነፍሶቻችንን በምን ማስጌጥ ይገባናል? _____

“ዓይናችሁ ጉድፍ አልባ፣ እጃችሁ ታማኝ፣ አንደበታችሁ እውነተኛ፣ እንዲሁም ልባችሁ የበራ ይሁን።”⁹

5. ዓይናችን እንዴት መሆን ይገባዋል? _____ እጃችንን? _____
አንደበታችንን? _____ ልባችንን? _____

“እነዚያ በአምላክ ቤተ መቅደስ ውስጥ የሚኖሩት፣ በዘለዓለማዊ ክብር ወንበሮች ላይም የተቀመጡት፣ በረሃብ ቢሞቱም እንኳ፣ ጎረቤታቸው ምንም ያህል ክፉና ዋጋ ቢሰ ቢሆንም፣ የጎረቤታቸውን ንብረት እጃቸውን ዘርግተው በሕገ—ወጥነት ሊወስዱ አይፈቅዱም።”¹⁰

6. በረሃብ ብንሞትም እንኳ ለማድረግ የማንፈቅደው ምንድን ነው? _____

ምዕራፍ 4

በምዕራፍ 2 እንዳስተዋለችሁት፣ በዚህ ክፍል ውስጥ አንዳንድ መልመጃዎች ቀጥተኛ መልሶችን ይጋብዛሉ። እንዲህ ባለ ሁኔታ ስለ መልሱ ጥርጣሬ ካለ፣ የቡድናችሁ አስጠኚ እርስዎ እና አብሮዎት ያሉ ተሳታፊዎች የሃሳብ አንድነት ላይ እንድትደርሱ ሊያግዝዎት ይችላሉ። ለሌሎች መልመጃዎች፣ ዋጋ ያለው ውይይቱ ራሱ ነው፣ በመሆኑም አንድ ወጥ መልስ አይጠበቅም። በሚከተሉት ውስጥ፣ መልመጃ 3 የመጀመሪያው ዓይነት ሲሆን፣ መልመጃ 6 በሁለተኛው ምድብ ውስጥ ያርፋል።

6 - በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎች

1. እውነተኝነት የሰው መልካም ምግባራት ሁሉ መሠረት ነው። አምስት መልካም ምግባራትን ይዘርዝሩ፡- _____

2. እነዚህን መልካም ምግባራት ያለ እውነተኝነት ልናገኛቸው እንችላለን? _____

3. ከሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ ምንም እንኳ ውሸት ቢናገርም አንድ ሰው ፍትህኛ ሊሆን ይችላል።
- _____ አንድ የሚሰርቅ ሰው ታማኝ እጅ አለው።
- _____ ታማኝ እጅ የእርሱ ያልሆነውን ፈጽሞ አይነካም።
- _____ የልቅ ወሲብ ቁሳቁስ መመልከት ጉድፍ አልባ የሆነ ዓይን እንዲኖረን ከሚነግረን የባሃአላህ ምክር ጋር ተባራሪ ነው።
- _____ እውነተኝነት ማለት አለመዋሸት ነው።
- _____ ታማኝነት የነፍስ ጌጥ ነው።
- _____ እውነተኛ ያልሆነ አንድ ሰው በመንፈስ ሊያድግ ይችላል።
- _____ አልፎ አልፎ ውሸት መናገር ምንም አይደለም።
- _____ አንድ ሰው ከተራብ ቢሰርቅም በአምላክ ዘንድ ተቀባይነት አለው።
- _____ በኋላ እንመልሳለን ብለን በማሰብ፣ ያለባለቤቱ ፈቃድ አንድ ነገር መውሰድ ስርቆት አይደለም።
- _____ በታማኝነት ስንቀሳቀስ፣ ሚዛናዊ እና እውነተኛ ስንሆን፣ ልባችን የበራ ይሆናል።
- _____ ያለ ትንሽ ማጭበርበር አንድን ንግድ ውጤታማ ማድረግ አይቻልም።

4. እራስን መዋሸት ይቻላልን? _____

5. ውሸት በምንናገርበት ጊዜ ምን እናጣለን? _____

6. ሁላችንም እውነተኛና ታማኝ ብንሆን ዓለም ምን ትመስል ነበር? _____

ምዕራፍ 5

ተከታዮቹን ጥቅሶች ያንብቡ፤ ከዚያም በቃል ለመያዝ ይሞክሩ። ከቅዱሳን ጽሑፎች ጥቅሶችን በቃል መያዝ በጣም አስመስጋኝ/ አስደሳች ነው፤ በመሆኑም ይህን ለማድረግ የተቻለዎትን ያህል ጥረት ማድረግ ይገባል። በዕርግጥ ሁሉም ሰው ምንባቦችን በቀላሉ በቃል ለመያዝ አይችልም። ሆኖም ጥረት

ማድረግ፣ ሃሳቦቹን በልባችንና በአዕምሮአችን ለመቅርጽ እና በተቻለ መጠን ለዋናው ጽሑፍ በቀረቡ ሃሳቦች ለመግለጽ ይረዳናል።

“መልካም አንደበት የሰዎችን ልቦች የሚስብ ማግኔት ነው። ይህ የመንፈስ ምግብ ነው፣ ቃላትንም ትርጉም ያጎናጽፋቸዋል፤ የጥበብና የመረዳት ብርሃን ምንጭ ነው።”¹¹

1. መልካም አንደበት እንዴት ተደርጎ ሊገልጽ ይችላል? _____

2. መልካም አንደበት በቃላት ላይ የሚኖረው ተፅዕኖ ምንድን ነው? _____

“እናንተ የጌታ ተወዳጆች ሆይ! በዚህ በተቀደሰ ግልጽ ዘመን፣ ግጭት እና ጭቅጭቅ በምንም ዓይነት አይፈቀዱም። እያንዳንዱ ጠብ ጫሪ ከአምላክ ፀጋ ራሱን ይነፍጋል።”¹²

3. ከላይ ባለው ጥቅስ መሠረት፣ በዚህ ግልጽ ዘመን የማይፈቀደው ምንድን ነው? _____

4. ጠብ ጫሪ ራሱን ምን ያደርጋል? _____

“በዚህ ቀን በአምላክ ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባት እና ውዝግብ፣ እንደጭቅጭቅ፣ እንደመቃቃር እና እንደመጨካከን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።”¹³

5. በአምላክ እምነት ላይ ምን ሁኔታዎች እጅግ ከፍተኛ ጉዳት ያደርሳሉ? _____

“ወዳጅነትን በቃላት ብቻ በመግለጽ አትርኩ፣ በመንገዳችሁ ላይ ለሚያጋጥሟችሁ ሁሉ ልባችሁ በፍቅራዊ ደግነት ይንደድ።”¹⁴

6. ምን ዓይነት ወዳጅነት ነው ሊያረካን የማይገባው? _____

8 - በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ እስብታዎች

7. በልባችን ውስጥ በድምቀት መንደድ የሚገባው ምንድነው? _____

“የጦርነት ሃሳብ ሲመጣ፣ ይበልጥ ጠንካራ በሆነው የሠላም ሃሳብ ተቃወሙት። የጥላቻ ሃሳብ ይበልጥ ኃይለኛ በሆነ የፍቅር ሃሳብ መደምሰስ አለበት።”¹⁵

8. የጦርነትን ሃሳብ መቃወም የሚኖርበት በምንድን ነው? _____

9. የጥላቻ ሃሳብ መደምሰስ የሚኖርበት በምንድን ነው? _____

ምዕራፍ 6

የላይኛውን ጥቅስ ታሳቢ በማድረግ፣ ተከታዮቹን መልመጃዎች ሥሩ።

1. “ማግኔት” ብረትን የሚስብ መግነጢስ ሌላ ቃል ነው። መልካም አንደበት እንደ ማግኔት ሊያገለግል የሚችለው በምን መንገድ ነው? _____

2. ከሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች የትኞቹ ከመልካም አንደበት ይገኛሉ?

_____ “አታስቸግረኝ!”

_____ “ይህ ለምን አይገባህም?”

_____ “አባክህ፣ ብትቆይ ቅር ይልሃል?”

_____ “እንዴት ያሉ መጥፎ ልጆች ናቸው!”

_____ “አመሰግናለሁ፣ በጣም ደግ ነህ።”

_____ “አሁን ለአንተ ምንም ጊዜ የለኝም፣ ሥራ በዝቶብኛል።”

3. ከሚከተሉት ሁኔታዎች በየትኞቹ ውስጥ ግጭት እና ጭቅጭቅ ይገኛሉ?

_____ ሁለት ሰዎች በአንድ ርዕስ ላይ በሚመካከሩበት ጊዜ የተለያየ ሃሳቦችን ይገልጻሉ።

_____ በምክክር ጊዜ ሁለት ሰዎች እርስ በርስ ይቆጣጠሉ እንዲሁም ይከራከራሉ።

_____ ሁለት ሰዎች እርስ በርስ ስለማይነጋገሩ ሳምንታዊ ፀሎተ ሱታፌ ስብሰባ መሳተፍ አቁመዋል።

_____ በአንድ ፕሮጀክት ላይ የሚተባበሩ የቡድን አባላት አንዳቸው ሌላቸውን የድርሻቸውን እየተወጡ አይደለም በማለት ያማርራሉ።

4. ከሚከተሉት ሁኔታዎች የትኞቹ የመቃቃር ምልክቶች ያሳያሉ?

_____ ሁለት ወዳጆች በመንገድ ላይ ሲተላለፉ እርስ በርስ ችላ ይባባላሉ።

- _____ ወደ ጸሎተ ሱታፌ ስብሰባ ስትመጣ፤ ሁሉም ሞቅ ያለ ሰላምታ ይሰጡዎታል።
- _____ አንዳቸው ለሌላቸው ትሁት ቢሆኑም፤ ሁለት የቡድን አባላት በፕሮጀክት ውስጥ በጋራ ለመሳተፍ ፈቃደኛ አይደሉም።

5. የሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች እውነት መሆናቸውን ይወስኑ፡-

- _____ አንድ ሰው ስለሌሎች የሚሰማውን በትክክል መናገር ይገባዋል፤ ልባቸው ቢከፋም ምንም አይደለም።
- _____ ግጭትን ለማስወግድ ሲባል ውሸት መናገር ምንም አይደለም።
- _____ ጠብን በፍቅር እና ደግነት ማሸነፍ ይቻላል።
- _____ ቃላት በፍቅር ሲነገሩ ይበልጥ ውጤታማ ናቸው።
- _____ አንድ ሰው ጥል ከጀመረ ከእርሱ ጋር መጣላት ትክክል ነው።
- _____ አንድ ሰው ሲታመም ወይም ሲያዝን ቁጡ የመሆን መብት አለው።
- _____ ስህተት ሲሰሩ በሌሎች ላይ መሳቅ ደግነት አይደለም።
- _____ በወዳጆች መካከል መኮራረፍ ሲኖር፤ አንዱ ሌላውን ለመቅረብ እያንዳንዳቸው የተለየ ጥረት ማድረግ ይገባቸዋል።
- _____ በወዳጆች መካከል መኮራረፍ ሲኖር፤ አንዱ ለመቅረብ ጥረት እስከሚያደርግ ድረስ ሌላው መጠበቅ ይገባዋል።

ምዕራፍ 7

ከሥር ያሉትን ጥቅሶች ያጥኑና በቃልዎ ይያዙ።

“... ሐሜት የልብን ብርሃን ያጨልማል፤ የነፍስንም ሕይወት ያጠፋል።”¹⁶

“አንተ ራስህ ኃጢአተኛ ስለሆንክ የሌሎችን ኃጢአት አታውላ።”¹⁷

“እርኩስ ነገር አትናገር፤ በአንተ ላይ ሲነገር እንዳትሰማ፤ የሌሎችንም ጉድለት አታጉላ፤ የራስህ አይሎ እንዳይታይብህ። ...”¹⁸

“የሕያው ልጅ ሆይ! እንዴት የራስህን ጉድለቶች ዘንግተህ በሌሎች ጉድለቶች ላይ ታተኩራለህ?”¹⁹

1. ሐሜት በሐሜተኛው ላይ ምን ውጤት አለው? _____
2. የሌሎችን ኃጢአቶች ከማውሳታችን በፊት ምን ማስታወስ ይገባናል? _____
3. የሌሎችን ጉድለት ስናጎላ በእኛ ላይ ምን ይደርስብናል? _____

4. ስለሌሎች ሰዎች ጉድለቶች ስናስብ ምን ማስታወስ ይገባናል? _____

ምዕራፍ 8

የላይኛውን ጥቅስ ታሳቢ በማድረግ፣ ተከታዮቹን መልመጃዎች ሥሩ።

1. በሌሎች ሰዎች ጉድለቶች ላይ የሚያተኩር ሰው በነፍሱ ዕድገት ላይ ምን ይፈጠራል? _____

2. ሐሜት በአንድ ማኅበረሰብ ምን ውጤት አለው? _____

3. አንድ ወዳጅ ስለሌላ ሰው ጉድለቶች መናገር ሲጀምር ምን ያደርጋሉ? _____

4. የሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች እውነት መሆናቸውን ይወስኑ።

_____ ስለአንድ ሰው ትክክለኛ ጉድለቶች ስንናገር፣ እያማን አይደለም።

_____ ስለአንድ ሰው አስመስጋኝ ባሕርያትና ጉድለቶቹ በአንዴ ስንናገር፣ እያማን አይደለም።

_____ ሐሜት በኅብረተሰባችን ውስጥ ልማድ ሆኗል፣ በመሆኑም ይህን ለማስወገድ ለሥርዓት መገዛትን ማዳበር ይገባናል።

_____ ስለሌላ ሰው የምንነግረውን አድማጩ መልሶ ላለማወራት ቃል ከገባ፣ ሐሜት ምንም ጉዳት አይኖረውም።

_____ ሐሜት ከአንድነት ታላላቅ ጠላቶች መካከል አንዱ ነው።

_____ ዘወትር ስለ ሌሎች ሰዎች የማውራት ልምድ ካለን፣ ወደ ሐሜት በቀላሉ ልንገባ እንችላለን።

_____ በአካባቢ መንፈሳዊ ጉባዔ ውስጥ የኮሚቴ አባላትን ለመለየት የተለያዩ ሰዎች ችሎታዎች ለውይይት ሲቀርብ፣ ይህ ሐሜት ነው።

_____ ለሐሜት የመገፋፋት ስሜት ሲሰማን፣ ስለ ገዛ ራሳችን ጉድለቶች ማስታወስ ይገባናል።

_____ አንድ ሰው እምነቱን የሚጎዳ ነገር እያደረገ መሆኑን ስናውቅ፣ ከማኅበረሰቡ አባላት ጋር መወያየት ይገባናል።

_____ አንድ ሰው እምነቱን የሚጎዳ ነገር እያደረገ መሆኑን ስናውቅ፣ ለአካባቢ መንፈሳዊ ጉባዔ ብቻ ማሳወቅ ይገባናል።

_____ ባለትዳር ጥንዶች አንዱ ከሌላው የሚሰውሩት ምስጢሮች ሊኖራቸው ስለማይገባ ስለሌሎች ሰዎች ጉድለቶች ቢንጋገሩ ስህተት አይደለም።

ምዕራፍ 9

መጀመሪያ ላይ እንደተገለጸው፣ የዚህ ክፍል ዓላማ፣ ተሳታፊዎች ከቅዱሳን ጽሑፎች በየዕለቱ ምንባቦችን ማንበብ እና በትርጉማቸው ላይ የማሰላሰል ልማድ ለማጎልበትና ለማጠናከር ለሚያደርጉት ጥረት ማገዝ ነው። የአምላክን ቃላት በየዕለቱ ጠዋትና ማታ ማንበብ ለመንፈሳዊ ዕድገት የሚረዳ የባሃኦላህ ትምህርት ነው። የሚከተለው ምንባብ ይህን ግዴታ በማሳካት የምንቀበለውን ፀጋዎች ያስታውሰናል፣ በመሆኑም ትውስታዎን እንዲያጠናክሩ ይበረታታሉ።

“ምስጢሮቹን ትገልፁ እና በጥልቀቶቹ ውስጥ የተደበቁትን ሁሉንም የጥበብ ዕንቁዎች ታገኙ ዘንድ፣ በቃላቴ ውቅያኖስ ውስጥ እራሳችሁን አስጥሙ።”²⁰

ይህን ክፍል እንዳጠናቀቃችሁ፣ ከባሃኦላህ ጽሑፎች አንድ መጽሐፍ ማግኘት እና በየዕለቱ ከእሱ ለማንበብ ትፈልጉ ይሆናል። ሕቡዓተ ቃላት ጥሩ የመጀመሪያ ምርጫ ነው።

ማጣቀሻዎች

1. ባሃኦላህ፣ በሾጊ ኤፌንዲ የተጠቀስ፣ የመለኮታዊ ፍትሕ ምዕዓት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2006፣2018 የታተመ)፣ አንቀጽ 39፣ ገጽ 36—37።
2. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1983፣2017)፣ 139፣አንቀጽ 8፣ ገጽ 345።
3. ባሃኦላህ፣ ጎቡዓተ ቃላት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2003፣ 2012 የታተም)፣ ዓረብኛው ቁጥር 31፣ ገጽ 11።
4. ዝኒ ከማሁ፣ ፋርስኛው ቁጥር 5፣ ገጽ 24።
5. ዝኒ ከማሁ፣ ፋርስኛው ቁጥር 69፣ ገጽ 46።
6. አብዱል—ባሃ፣ በሾጊ ኤፌንዲ የተጠቀስ፣ የመለኮታዊ ፍትሕ ምዕዓት፣ አንቀጽ 40፣ ገጽ 39።
7. ዝኒ ከማሁ።
8. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 136፣ አንቀጽ 6፣ ገጽ 336።
9. ከኪታቢ አቅዳስ በኋላ የተገለጹ የባሃኦላህ ዕላቶች (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1988፣ 2005 የታተመ)፣ ቁጥር 9.5፣ ገጽ 138።
10. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 137፣ አንቀጽ 3፣ ገጽ 338።
11. ዝኒ ከማሁ፣ 132፣ አንቀጽ 5፣ ገጽ 327።
12. የአብዱል—ባሃ ቃል ኪዳንና ኑዛዜ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1944፣ 2013 የታተመ)፣ ገጽ 26።
13. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 5፣ አንቀጽ 5፣ ገጽ 8።
14. በአክቶበር 16 እና 17 ቀን 1911 የተደረገ ንግግር፣ በፓሪስ የተደረገ ንግግሮች ውስጥ የታተመ፡- በ1911 በአብዱል—ባሃ የተደረገ ንግግሮች (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2006፣ 2016 የታተመ)፣ ቁጥር 1.7፣ ገጽ 6።
15. በአክቶበር 21 ቀን 1911 በአብዱል—ባሃ ከተደረገ ንግግሮች፣ ዝኒ ከማሁ፣ቁጥር 6.7፣ ገጽ 22።
16. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 125፣ አንቀጽ 3፣ ገጽ 300።
17. ጎቡዓተ ቃላት፣ ዓረብኛ ቁጥር 27፣ ገጽ 10።
18. ዝኒ ከማሁ፣ ፋርስኛው ቁጥር 44፣ ገጽ 37።
19. ዝኒ ከማሁ፣ ዓረብኛ ቁጥር 26፣ ገጽ 10።
20. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 70፣ አንቀጽ 2፣ ገጽ 154።

ጸሎት

ዓላማ

በጸሎት አስፈላጊነት ላይ ለማሰላሰል እና
በቋሚነት የመጸለይ ልምድን ለማዳበር

ምዕራፍ 1

የሩሂ ተቋም ትምህርቶች የታቀዱት ተሳታፊዎች የአገልግሎት ጎዳና እንዲጓዙ ለማገዝ ነው። ይህን ጎዳና የምንጓዘው በሁለት እጥፍ ዓላማ ምክንያት ተነሳስተን ነው—በመንፈስና በአዕምሮ ለማደግ እንዲሁም ለኅብረተሰብ ለውጥ አስተዋፅዖ ለማበርከት። እነዚህ ሁለት የዓላማችን ገጽታዎች እርስበርስ የማይነጣጠሉ ናቸው። ባሃኦላህ በአንድ ምንባብ እንዲህ አጥብቆ ያሳስበናል፦

“በራሳችሁ ጉዳዮች ብቻ ራሳችሁን አትጥመዱ፤ ሃሳቦቻችሁ በነዚያ የሰውን ዘር ዕድሎች በሚያሻሽሉ እና የሰዎችን ልቦች እንዲሁም ነፍሶች በሚቀድሱ ነገሮች ላይ ያተኩሩ።”¹

እርሱ፣ በሌላ ምንባብም፣ ሲገልጽ፦

“...ሚች ሰዎች ከምንምነት ወደ ሕልውና ግዛት የመምጣታቸው ዓላማ፣ ለዓለም መሻሻል ይሠሩ ዘንድ እንዲሁም ተስማምተውና ተጣጥመው በጋራ እንዲኖሩ ነው።”²

እርሱ፣ ከውስጣዊ ሁኔታችን በተገናኘ፣ እንዲህ ይገልጻል፦

“ንጹህ ልብ እንደ መስታወት ነው፤ እውነተኛዎ ፀሐይ በውስጡ ታንፀባርቅና የዘለዓለማዊው ንጋት ጎህ ይቀድ ዘንድ፣ ከአምላክ በቀር ከሁሉም ነገር በፍቅርና መላቀቅ መወልወያ አፅዱት።”³

እንዲሁም አብዱል—ባሃ እንዲህ ይነግረናል፦

“የመለኮታዊ ስጦታዎች ተቀባዮች ትሆኑ ዘንድ ልባችሁ ንጹህ ፍላጎታችሁም ቅን መሆን አለበት።”⁴

1. የሃሳቦቻችን እና ጉዳዮቻችን ትኩረት ምን ሊሆን ይገባል? _____

2. ከምንምነት ወደ ሕልውና ግዛት የመጣነው ለምን ዓላማ ነው? _____

3. የልባችንን መስታወት በምን ልናፀዳ ይገባናል? _____

4. መለኮታዊ ስጦታዎችን የሚስቡ አንዳንድ ሁኔታዎች ምንድን ናቸው? _____

5. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት ናቸው?
- _____ በመጀመሪያ እራስዎን ሊንከባከቡ ይገባል፤ ከዚያ በኋላ ሌሎችን ሊንከባከቡ ይችላሉ።
 - _____ ሁልጊዜ ሌሎችን እየረዱ ከሆነ፤ የራስዎን ግቦች ማየት ይሳንዎታል።
 - _____ የራስዎ እጅግ ቅርብ ወዳጅ እራስዎ ነዎት።
 - _____ ዋናው ነገር ምን ደስተኛ እንደሚያደርግት ማወቅ ነው።
 - _____ ሕልሞችዎን ይከተሉ፤ እነሱም ወደ ደስታ ይመሩዎታል።
 - _____ ማንንም እስካልገዱ ድረስ፤ ምንም ቢሠሩ ምንም አይደለም።
 - _____ ጥሩ ነገር እስከሠሩ ድረስ፤ ፍላጎትዎ ራስወዳድ ቢሆን ምንም አይደለም።

ምዕራፍ 2

የሁለት አጥፍ ዓላማችን ፅኑ ዕምነት ማዕከል ሁላችንም ክቡር ሆነን መፈጠራችን ነው። ባሃአላህ እንዲህ ይላል፦

“የመንፈስ ልጅ ሆይ! ሀብታም አድርጌ ፈጠርኩህ፤ ለምን ራስህን ወደ ድህነት ታወርዳለህ? ክቡር አደረግኩህ፤ ለምን ራስህን ታዋርዳለህ? ከዕውቀት ህላዌ ሕያውነትን ሰጠሁህ፤ ለምን ከእኔ በስተቀር ከሌላ የዕውቀት ብርሃን ትሻለህ? ከፍቅር አፈር ሠራሁህ፤ እንዴት ራስህን ከሌላ ጋር ታወዳጃለህ? ዕይታህን ወደ ራስህ መለስ አድርግ፤ በውስጥህ ኃይል፤ ኃይል የተመላሁና በጋዛ ራሱ ነዋሪ ሆኜ ቆሜ ታገኘኝ ዘንድ።”⁵

ከሥር ያሉትን ባዶ ቦታዎች መሙላት በዚህ ምንባብ ላይ ለማሰላሰል ይረዳዎታል።

“የመንፈስ ልጅ ሆይ! _____ አድርጌ ፈጠርኩህ፤ ለምን ራስህን ወደ _____
_____? _____ አደረግኩህ፤
ለምን ራስህን _____?
_____ ሕያውነትን ሰጠሁህ፤ ለምን _____
በስተቀር ከሌላ _____?
_____ አፈር _____፤
እንዴት ራስህን _____ ጋር _____?
_____ ወደ _____ መለስ አድርግ፤
በውስጥህ _____፤ _____ ና

ታገኘኝ ዘንድ።”

የነፍሶቻችን ክቡርነት እውን ይሆኑ ዘንድ፣ ወደ ሕልውናችን ምንጭ መዘር እና ከእርሱ የዕውቀት ብርሃን መሻት አለብን። ይህን የመቀዳጀት እጅግ አሳማኝ መንገዶች አንዱ ጸሎት ነው። የእምነቱ ሞግዚት የሆነው ሾጊ ኤፌንዲ እንደሚነግረን፣ የጸሎት ዋና ግብ “መንፈሳዊ ባህርያትንና ኃይሎችን በመቀዳጀት፣ የግለሰብ እና ኅብረተሰብ መጎልበት ነው። መጀመሪያ መመገብ ያለበት የሰው ነፍስ ነው። ይህም መንፈሳዊ ምግብ በእጅጉ በጸሎት ሊቀርብ ይችላል።”⁶

ምዕራፍ 3

አምላክ ሁሉን አዋቂው፣ ፍፁም ጠቢቡ ነው። የፈጠረን እርሱ ነው በልባችንም ውስጥ ምን እንዳለና ለኛ የሚበጀንን ያውቃል። ጸሎቶቻችንን አይፈልግም። ታዲያ ለምን እንጸልያለን?

አብዱል—ባሃ ሲገልጽ፦

“በእጅግ በጣም ከፍተኛው ጸሎት፣ ሰዎች ጸሎት የሚያደርሱት ለአምላክ ፍቅር ብቻ ሲሉ እንጂ፣ እርሱን ወይም ሲከልን በመፍራት፣ ወይም ለፀጋ ወይም መንግሥተ ሰማይን ተስፋ አድርገው አይደለም። ... አንድ ሰው በሌላ ሰው ልጅ ፍቅር ሲረታ፣ የተወዳጁን ስም ከማንሳት ሊቆጠብ አይችለውም። አምላክን ለማፍቀር የበቃውንም የእርሱን ስም ከማንሳት መከልከል የቱን ያህል የበለጠ አስቸጋሪ ነው። ... መንፈሳዊ ሰው አምላክን በማስታወስ በቀር በሌላ በምንም ደስታን አያገኝም።”⁷

እርሱ፣ ለጥያቄም ምላሽ ሲሰጥ፣ እንዲህ ያብራራል፦

“አንድ ወዳጅ ሌላውን ቢያፈቅር፣ ያንን ለመግለጽ መሻት ተፈጥሮአዊ አይደለምን? ምንም እንኳ ወዳጅ ስለፍቅሩ የሚያውቅ መሆኑን ቢያውቅም፣ ሊነግረው አይፈልግምን?... አምላክ የልቦችን ሁሉ ምኞቶች የሚያውቅ መሆኑ እውነት ነው፤ ነገር ግን የመጸለይ ስሜት ግፊት ሰው ለአምላክ ካለው ፍቅር የሚመንጭ ተፈጥሮአዊ ፍላጎት ነው።”⁸

1. የሚከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች ያሟሉ፦

ሀ. _____ ጸሎት፣ _____ ለአምላክ _____ ብቻ ስንል እንጂ፣ እርሱን ወይም _____ በመፍራት፣ ወይም _____ ወይም _____ ተስፋ አድርገን አይደለም።

ለ. በሌላ ሰው ልጅ _____ ስንረታ፣ የ _____ ከማንሳት ልንቆጠብ _____ ። የበቃውንም የእርሱን ስም ከ _____ መከልከል የቱን ያህል የበለጠ _____ ነው።

ሐ. መንፈሳዊ ሰው አምላክን _____ በቀር
በሌላ በምንም _____ አያገኝም።

2. ለምን እንጸልያለን? _____

3. “አምላክን ማስታወስ” የሚለው ሐረግ ምን ማለት ነው? _____

4. ሌላ ሰውን የሚያፈቅር አንድ ሰው እጅግ ፅኑ እሾት ምንድን ነው? _____

5. የመጸለይ ስሜት ግፊት ከምን ይመነጫል? _____

ምዕራፍ 4

በባሃኦላህ በተገለፀ ጸሎት ውስጥ እንዲህ እናነባለን፦

“ጸሎቴ ውበትህን እንዳላይ የጋረደኝን ግርዶሽ የሚያንድ እሳትና ወደ ቅርበትህም ውቅያኖስ የሚመራኝ ብርሃን እንዲሆንልኝ ... እማጸናለሁ።”⁹

በዚያው ተመሳሳይ ጸሎት ውስጥ አምላክን እንማጸናለን፦

“ጌታዬ ሆይ! ጸሎቴን፣ ሉዓላዊነትህ እስካለ ድረስ ለመኖርና በዓለማትህም እያንዳንዱ ዓለም ስምህን ላወሳበት የምችልበት፣ የሕያው ውሃዎች ምንጭ አድርግልኝ።”¹⁰

1. ጸሎት በእሳት የሚመሰለው በምን መልኩ ነው? ምንን ይፈጃል/ይጨርሳል? _____

2. ከአምላክ የጋረዱንን አንዳንድ ግርዶሾች ይጥቀሱ፦ _____

3. ጸሎት በብርሃን ሊመሰል ይችላልን? ወይስ ይመራናል? _____

4. ጸሎት በሕይወት ውሃዎች ምንጭ ሊመሰል ይችላልን? በነፍሳችን ላይ ምን ይለግሰናል? _____

ምዕራፍ 5

የሚከተሉትን የኦብዳል—ባሃ ቃላት አንብባችሁ አሰላስሉበት፡-

“በፍጥረት ዓለም ከጸሎት ይበልጥ ጣፋጭ የሆነ ምንም ነገር የለም። ሰው በጸሎታዊ ሁኔታ ውስጥ መኖር አለበት። እጅግ በጣም የተባረከ ሁኔታ የጸሎትና የተማፅኖ ሁኔታ ነው። ጸሎት ከአምላክ ጋር መነጋገር ነው። ከአምላክ ጋር ከመነጋገር በቀር ሌላ እጅግ በጣም ታላቅ ግብ ወይም እጅግ በጣም ጣፋጭ ሁኔታ የለም። መንፈሳዊነትን ይፈጥራል፣ ማስተዋልንና መንግሥተ ሰማያዊ ስሜቶችን ይፈጥራል፣ የመንግሥተ ሰማያዊ አዲስ መስህቦችን ያመጣል እንዲሁም የከፍተኛ ንቃተ-ኅሊና ተቀባይነቶችን ይከስታል።”¹¹

1. በፍጥረት ዓለም ውስጥ እጅግ በጣም ጣፋጭ ሁኔታ ምንድን ነው? _____

2. “የጸሎት ሁኔታ” የሚለው ሐረግ ምን ማለት ነው? _____

3. በጸሎት ከሚፈጠሩ መልካም ባሕርያት አንዳንዶቹን ይጥቀሱ፡- _____

4. በእነዚህ ጥቂት ምዕራፎች ውስጥ ያጠናችሁትን ጥቅሶች ይከልሱ እንዲሁም በጸሎት ተፈጥሮ ላይ አምስት ሐረጎች ይጻፉ።

— ጸሎት _____ ነው።

— ጸሎት _____ ነው።

— ጸሎት _____ ነው።

— ጸሎት _____ ነው።

— ጸሎት _____ ነው።

ምዕራፍ 6

የሚከተሉትን የባሃኦላህ ቃላት ያንብቡና ያሰላስሉባቸው።

“አገልጋይ ሆይ! የዝማሬህ ጥዑምነት የራስህን ንፍስ እንዲያቀጣጥልና የሁሉንም ሰዎች ልቦች እንዲስብ፣ የተቀበልካቸውን የአምላክ ጥቅሶች፣ እነዚያ ወደ እርሱ የቀረቡት እንዳዘጋጁት አዘዘላቸው። በአምላክ የተገለጹትን ጥቅሶች ማንም ሰው ብቻውን በክፍሉ ውስጥ ሆኖ ቢደግም፣ የፍፁም ኃይሉ አሰራጭ መላዕክት፣ ከአፉ የሚወጡትን መዓዛዎች በሰፊው በሁሉም አቅጣጫ ያሰራጩቸዋል፤ የእያንዳንዱም ዓድቅ ሰው ልብ ትርታ እንዲጨምር ያደርጋሉ። ምንም እንኳን በመጀመሪያ ውጤቱን ባይገነዘበውም፣ የተሰጠው ፀጋ ረድዴት ፈጥኖም ሆነ ዘግይቶ በነፍሱ ላይ የመለወጥ ኃይሉን ማሳየቱ የማይቀር ነው። በእርሱ የኃይልና የጥበብ ምንጭ በሆነው ፈቃድ አማካይነት የአምላክ ግልፀት ምሥጢራት በዚህ ሁኔታ ታውጃለሁ።”¹²

1. “አዘዘ” የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? _____

2. የአምላክን ጥቅሶች እንዴት ማዜም ይገባናል? _____

3. “ድገም” የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? _____

4. “ማሰራጨት” የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? _____

5. የዝማሬያችን ጥዑምነት በገዛ ራሳችን ነፍሶች ላይ ምን ውጤት አለው? _____

6. የዝማሬያችን ጥዑምነት በሌሎች ልቦች ላይ ምን ውጤት አለው? _____

ምዕራፍ 7

በባሃአላህ ከተገለጹት የሚከተሉትን ሁለት ምንባቦች በቃል ለመያዝ ትፈልጉ ይሆናል፦

“አምላኬ፣ አምላኬ ሆይ! ሰማያትና ምድርን የከበበውን ፈቃድህን ተመልከት እንጂ ምኞቶቼንና ድርጊቶቼን አትመልከት። በፍጹም ታላቁ ስምህ፣ አንተ የብሔሮች ሁሉ ጌታ ሆይ! አንተ የፈለግኸውን ብቻ ፈልጌአለሁ፣ የምታፈቅረውንም ብቻ አፈቅራለሁ።”¹³

“ወደ አንተ የቀረቡት የሚያቀርቡት ምስጋና ወደ ቅርበትህ ሰማይ ከመውጣት፣ ወይም የእነዚያ ለአንተ ያደሩት ሰዎች ልቦች አዕዋፋት ወደ መንበርህ በር ከመድረስ በጣም ከፍ ያልክ ነህ። አንተ ከባሕርያት ሁሉ የነፃህ፣ ከስሞችም ሁሉ በላይ ቅዱስ መሆንህን እመስክራለሁ። ከአንተ ፍፁም ከላቅኸው፣ ፍፁም ክብር ከተመላህ በቀር ሌላ አምላክ የለም።”¹⁴

ምዕራፍ 8

አብዱል—ባሃ ሲገልጽ፦

“መጸለይና ከአምላክ ዕገዛን መሻት፣ የእርሱንም ዕርዳታ መማጸንና መለመን የአገልጋይ ግዴታ ነው። የአገልጋይነት ማዕረግ እንደዚህ ይሆናል፣ ጌታም ከእርሱ ፍፁም ጥበብ ጋር የሚስማማ፣ እርሱ የፈለገውን ማንኛውንም ያዛል።”¹⁵

እርሱ፣ እንዲህም ያብራራል፦

“መንፈስ ተፅዕኖ አለው፣ ጸሎት መንፈሳዊ ውጤት አለው። ስለዚህ፣ ‘አምላክ ሆይ! ይህን ሕመምተኛ ፈውስ!’ በማለት እንጸልያለን። ምናልባት አምላክ መልስ ይሰጥ ይሆናል። የሚጸልየው ማንነት ልዩነት ያመጣልን? ጸሎቱ አስቸኳይ ከሆነ፣ አምላክ ለእያንዳንዱ አገልጋይ ጸሎት መልስ ይመልሳል። የእርሱ ምህረት ሰፊ፣ ወሰን አልባ ነው። እርሱ የሁሉንም አገልጋዮቹን ጸሎቶች ይመልሳል። የዚህን ተክል ጸሎት መልስ ይሰጣል። ተክሉ በሰው ምንገድ፣ ‘አምላክ ሆይ! ዝናብ ላክልኝ!’ በማለት ይጸልያል። አምላክ ለጸሎቱ መልስ ይሰጥና ተክሉ ያድጋል። አምላክ ለማንም መልስ ይሰጣል።”¹

በጸሎቶቻችን ፍላጎታችንን እንዲያሟላልን አምላክን መጠይቃችን ተፈጥሮአዊ ነው። ስለዚህ ለጤናችን እና ለምንወዳቸው ሰዎች ጤና እንጸልያለን፤ ለቤተሰቦቻችን መንፈሳዊና ቁሳዊ ዕድገት እንጸልያለን፤ ለመመሪያም እንጸልያለን። በአገልግሎት ጎዳና ላይ ጥንካሬን፣ እምነትን፣ እና ማረጋገጫን እንጠይቃለን። በዕርግጥ ወደ አምላክ ስንጸልይ፣ የሕይወት ግባችን ከእርሱ ፈቃድ ጋር መስማማቱን ማስታወስ ይገባናል። ስለዚህ የእርሱ ፈቃድ እንዲፈጸምና ለእርሱም እራሳችንን ለማስገዛት ዝግጁ እንድንሆን መጸለይ አለብን። የሚከተሉትን የአብዱል—ባሃ ቃላት በቃል ለመያዝ ጥረት ካደረጉ፣ ሁሌም የደስታና የማረጋገጫ ምንጭ በመሆን ያገለግላሉ፦

“አንተ ፊትህን ወደ አምላክ የምታቀና ሆይ! ዓይኖችህን በሁሉም ሌሎች ነገሮች ላይ ጨፍነህ ለንዑዱ አምላክ ዓለም ግለጣቸው። የምትሻውን ማንኛውም ነገር ከእርሱ ብቻ ጠይቅ፤ የምትፈልገውን ማንኛውንም ነገር ከእርሱ ብቻ ፈልግ። በአንዲት ዕይታ መቶ ሺህ ተስፋዎችን ይሰጣል፤ በጨረፍታ ዕይታም መቶ ሺህ የማይድኑ ደዋዎችን ይፈውሳል፤ በአንዲት የይሁንታ ምልክትም በእያንዳንዱ ቁስል ላይ መድሃኒት ያደርጋል፤ በቅፅበታዊ ዕይታም ልቦችን ከኃዘን ስንሰለት ነፃ ያወጣል። የፈለገውን ያደርጋል፤ ምንስ ምርጫ አለን? ፈቃዱን ይፈጽማል፤ የፈለገውን ነገር ያዛል። ስለዚህ በመታዘዝ መንፈስ ራስህን መድፋትና እምነትህን በፍፁም መሐሪው ጌታ ላይ ማድረግ ይሻልሃል።”¹⁷

ምዕራፍ 9

እስካሁን ካጠናነው ሁሉ ነገር፣ በጸሎት ወደ አምላክ መዘር የመንፈሳዊ ሕይወት ወሳኝ መስፈርት እንደሆነ ግልፅ ነው። በተለይ ጠዋት ከእንቅልፍ ከተነሳን በኋላ ወዲያው እንዲሁም ማታ ከመተኛታችን በፊት ወደ አምላክ መጸለይ እንዴት ጣፋጭ ነው። በየዕለቱ ጸሎት በማድረግ የምናሳልፈው ጊዜ እና የጸሎቶች ብዛት በፍላጎቶቻችንና መንፈሳዊ ጥማታችን ላይ ይመረከሳል። በማንኛውም ሁኔታ በባሃኦላህ፣ ባብ፣ እና አብዱል—ባሃ ከተገለፁት ብዛት ካላቸው ጸሎቶች ለመምረጥ እንችላለን። ባሃኦላህ ደግሞ ሶስት ዕለታዊ የግዴታ ጸሎቶችን ገልጿል። ሾጊ ኤፌንዲ እንዲህ ይላል፦

“ዕለታዊ የግዴታ ጸሎቶች በቁጥር ሶስት ናቸው። እጅግ አጭሩ አንድ አንቀጽ ያለው ሲሆን በሃያ አራት ሰዓታት አንድ ጊዜ ቀትር ላይ ሊደገም ይገባል። መካከለኛው ‘ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ እንደሌለ ጌታ ምስክር ነው’ በሚሉት ቃላት የሚጀምረው፣ በቀን ሶስት ጊዜ ጠዋት፣ ዕኩለ ቀን እና ማታ መደገም አለበት። ይህ ጸሎት በተወሰኑ አካላዊ እንቅስቃሴዎችና ምልክቶች ይታጀባል። ከሶስቱ እጅግ ስፋት ያለው ረጅሙ ጸሎት፣ አንድ ሰው ለማድረግ በሚሻበት ማንኛውም ሰዓት፣ በየሃያ አራት ሰዓታት ውስጥ አንድ ጊዜ ብቻ ሊደገም ይገባል።

“አማኑ ከእነዚህ ሶስት ጸሎቶች አንዱን ለመምረጥ ፍፁም ነፃ ነው፤ ነገር ግን ከነዚህ አንዱን አብረውት በሚሄዱ የተወሰኑ መመሪያዎች መሠረት የመድገም ግዴታ አለበት።”¹⁸

እርሱ፣ በመቀጠልም፦

“እነዚህ ዕለታዊ የግዴታ ጸሎቶች፣ ተለይተው ከተጠቀሱት እንደ ፈውስ ጸሎት፣ መልዕክተ አህመድ፣ ያሉት ጥቂት ጸሎቶች ጋር ተጣምረው በባሃኦላህ ልዩ ኃይልና ትርጉም ስለተሰጣቸው፣ እንዲህ ባለ መልኩ መቀበል ይገባል፤ አማኞችም በእነርሱ አማካይነት ይበልጥ ከአምላክ ጋር ወደ መቋረብ እንዲጠጉ እና ለሕግጋቱና ለመመሪያዎቹ ይበልጥ በተሟላ ሁኔታ

ራሳቸውን ለማስገዛት ይችሉ ዘንድ፣ በማያጠያይቅ እምነትና በልቦ መሉነት መድገም አለባቸው። ...”¹⁹

በባሃኦላህ የተገለጹት ሶስቱ የግዴታ ጸሎቶች በግል የሚደረጉ ናቸው። ዕለታዊ የግዴታ ጸሎት የሚደገምባቸው እንደ አንዳንድ በጋራ ተሰባስበው የሚደገሙ ሥራዓተ አምልኮ ዓይነት በባሃኦ እምነት ውስጥ የለም። በባሃኦ ሕግ የተደነገገ ብቸኛ በጋራ ተሰባስበው የሚደገም ሥርዓተ አምልኮ የሙታን ጸሎት ነው። ይህ ከግብዓተ መሬት በፊት ከነዚያ ከተገኙት መካከል በአንዳቸው የሚደገም ሲሆን፣ የቀሩት ደግሞ በፀጥታ ቆመው ይታደማሉ።

1. “የግዴታ” የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? _____

2. ባሃኦላህ ምን ያህል ዕለታዊ የግዴታ ጸሎቶችን ገልጿል? _____

3. ሶስቱንም ጸሎቶች በየዕለቱ መድገም ይገባናልን? _____

4. ረጅሙን የግዴታ ጸሎት ለማለት ከመረጥን፣ በየዕለቱ ምን ያህል ጊዜ መድገም ይገባናል? _____

5. መካከለኛውን የግዴታ ጸሎት ለማለት ከመረጥን፣ ምን ያህል ጊዜ? _____

6. አጭሩን የግዴታ ጸሎት ለማለት ከመረጥን፣ ምን ያህል ጊዜ? _____

7. የተለየ ኃይል ያላቸውን አንዳንድ ጸሎቶች ይግለጹ፦ _____

8. አጭሩን የግዴታ ጸሎት እስካሁን ካልሞከሩት፣ በቃልዎ ይያዙት፦

“አምላኬ ሆይ፣ አንተን እንዳውቅና እንድሰግድልህ እንድፈጠርከኝ እመሰክራለሁ። በዚህ ሰዓት የእኔን ደካማነትና የአንተን ኃይልነት፣ የእኔን ምስኪንነትና የአንተን ሀብታምነት አረጋግጣለሁ።

“ከአንተ በአደጋ ጊዜ ረዳት፣ በገዛ ራሱም ነዋሪ ከሆንከው በስተቀር ሌላ አምላክ የለም።”²⁰

9. በዚህ ጸሎት ምን እናረጋግጣለን? _____

ምዕራፍ 10

የግዴታ ጸሎትን ሕግ በመተግበራችን ከምናገኘው ቡራኬዎች እና ሌሎች ጸሎቶችን በግል ከማድረግ ከምናገኘው መበልፀግ በተጨማሪ፣ በትልቅም ሆነ አነስተኛ ስብሰባዎች ጸሎቶች ሲደገሙ ስንሰማ ነፍሶቻችን ይነቃቃሉ። ባሃኦላህ እንዲህ ይነግረናል፦

“በላቀ ሐሴትና ወዳጅነት በጋራ በመሰባሰብ በመኃሪው ጌታ የተገለፁትን ጥቅሶች ድገሟቸው። ይህን በማድረግ የእውነተኛ ዕውቀት በሮች ለውስጣዊ ሕላዌያችሁ ይገለጻል፣ እንዲሁም ነፍሶቻችሁ በዕናት ሲታደልና ልባችሁም በአንፃራዊ ደስታ ሲሞላ ይሰማችኋል።”²¹

በዓለም ዙሪያ ወዳጆችና ጎረቤታዎች በጋራ በመሆን ከአምላክ ጋር ለማውጋት የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባዎች የሚያካሂዱት በሺዎች እየተባዙ መሆናቸውን ማወቃችን ትልቅ ደስታ ያጎናጽፈናል። የአለም አቀፍ ቤተ-ፍትህ ሲጽፍ፦

“የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባዎች ማንም ነፍስ ገብታ፣ የሰማያዊ መዓዛዎችን ልታሸትበት፣ የጸሎትን ጣፋጭነት ልታጣጥምበት፣ በሚፈጥር ቃሉም ላይ ልታሰላስልበት፣ በመንፈስ ክንፎች ልትጓጓዝበትና፣ ከተወዳጁ ጋር ልታወጋበት የምትችልበት ወቅቶች ናቸው። በተለይ እንዲህ ባለ በተፈጥሮ የሚከሰቱ የላቁ መንፈሳዊ ጭውውቶች ወቅትና በዚያም ‘የሰው ልብ ከተማ’ በሚከፈትባቸው፣ የወዳጅነትና የጋራ ዓላማ ስሜቶች ይፈልቃሉ።”²²

ለጸሎት ስሜት ውስጣችን ሲነሳሳ፣ አዕምሮአችንን ከዚህ ዓለም ነገር ለማዕዳት ለጥቂት ጊዜ በፀጥታ እንቆያለን። እየጸለይን ሳለ ሃሳባችንን በአምላክ ላይ እናደርጋለን። ጸሎቶች ከደገምን በኋላ፣ ለጥቂት ጊዜ በፀጥታ መቆየትና ወደ ሌላ ተግባር በችኮላ መግባት አይኖርብንም። በስብሰባዎችም ውስጥ በሌሎች ሰዎች ጸሎቶች ሲቀርቡ በተመሳሳይ ማዳመጥ አስፈላጊ ነው። እንዲህ ባሉ ጊዜያት እኛ እየደገምናቸው እንዳለን ያህል፣ ጸሎታዊ ሁኔታን እንከተላለን እንዲሁም ቃላቶቹንም በቅርበት እንከታተላለን።

1. የአምላክ ጥቅሶችን ስንደግም በምን ዓይነት መንፈስ በጋራ መሰባሰብ ይገባናል? _____

2. የአምላክን ጥቅሶች ለመድገም በጋራ መሰባሰባችን ምን ተፅዕኖ ይኖረዋል? _____

3. የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባዎች ማንም ነፍስ _____ ፣

_____ ፣

_____ ፣

_____ ፣

_____ ፣ እና
_____ ናቸው።

4. በጸሎተ ሱታፌ ስብሰባዎች ምን ዓይነት ስሜቶች ይፈልጋሉ? _____

5. በጸሎተ ሱታፌ ስብሰባዎች ላይ በተፈጥሮ የሚከሰቱ የላቁ መንፈሳዊ ጭውውቶች ተፅዕኖ ምንድን ነው? _____

6. ለብቻም ሆነ በጋራ ለጸሎት ስንሰባሰብ ማሳየት ስለሚገባን የአክብሮት ሁኔታ ጥቂት ቃላት ያፋ።

ምዕራፍ 11

በዚህ መጽሐፍ የመጀመሪያው ክፍል በየዕለቱ ከቅዱሳን ጽሑፎች ምንባቦች የማንበብና በትርጉማቸው ላይ የማሰላሰል ልምድ ላይ አተኩሯል። እዚህ በጸሎት ጠቀሜታ ላይ አሰላስላችኋል፤ በውጤቱም በየዕለቱ የመጸለይን ልምድ አዳብራችኋል። ቀዳሚው ምዕራፍ የማኅበረሰብ አምልኮን አስፈላጊነት ወደ ትኩረታችሁ አምጥቷል። ከፈለጋችሁ እስካሁን ያጠናችሁት ሁሉ፤ በአገልግሎት ጎዳና ላይ የመጀመሪያ ተግባር ለማከናወን አዘጋጅቷችኋል። የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባ ማስተናገድ።

እንደመነሻ፣ በዛ ያሉ ጸሎቶችን በቃላችሁ ለማጥናት እና ለጥቂት ወዳጆች ለማካፈል ዕድል ማግኘት ትፈለጉ ይሆናል። ከዚያ ጎን ለጎን በማኅበረሰባችሁ ውስጥ ቢያንስ አንድ ጸሎት ሱታፌ ስብሰባ መካፈልና ከቆራጥ ደጋፊዎች መካከል አንዱ መሆናችሁን ልታረጋግጡ ትችላላችሁ። ከዚያ በሂደት ወዳጆቻችሁን፣ የቤተሰብ አባሎቻችሁን፣ ጎረቤታችሁን ለጸሎትና ወዳጅነት በቋሚነት ለመሰብሰብ በመጋበዝ እራሳችሁ የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባ አስተናጋጅ ለመሆን ልትወስኑ ትችላላችሁ። የዚህ ኮርስ ሁለት ወይም ሦስት ተሳታፊዎች በጋራ እንደዚህ ያለ የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባ መጀመር ያልተለመደ አይደለም።

ልትገምቱ እንደምትችሉት፣ የጸሎተ ሱታፌ ስብሰባ እንዴት እንደሚዘጋጅ ምንም ቀመር የለውም። ነገር ግን በትክክል ሁሉም በታወቀ መንፈሳዊ ሁኔታ ውስጥ ወዳጆች ጸሎቶች የሚያደርሱበት፣ ከቅዱሳን ጸሎቶች ምንባቦች የሚነበቡበት፣ እና አነቃቂ ጭውውቶች የሚካሄድበት ስብሰባ ነው። ጸሎተ ሱታፌ ስብሰባን ከማስተናገድ አግባብ፣ ስለሚከተሉት ሃሳቦች ጥቂት ቃላት መናገር ትችላላችሁ?

የጋላ እና ፍቅር የተመላው ግብግብ ማስተላለፍ፡- _____

ጋባኝ ድባብን/ሁኔታን መፍጠር፡- _____

የአምልኮ ድባብን/ሁኔታን መጠበቅ፡- _____

ደስታ የተላበሰ ወዳጅነትን ማራመድ፡- _____

መንፈሳዊ መነቃቃትን የሚያመጡ ጭውውቶች ማበረታታት፡- _____

ማጣቀሻዎች

1. ከባላላህ ጽሑፎች ቅስጣት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1983፣ 2017)፣ 43፣ አንቀጽ 3፣ ገጽ 105።
2. ባላላህ፣ በ'ትረስት-ዎርዝነስ' ውስጥ፡ ከባላላህ ቅዱሳን ጽሑፎች የተውጣጡ ጥንቅር፣ በዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ የምርምር ክፍል የተጠናቀረ (ለንደን፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1987)፣ ቁጥር 21፣ ገጽ 5።
3. የመለኮታዊው ተወዳጅ ጥሪ፡- የባላላህ የተመረጡ መንፈሳዊ ረቂቅ ሥራዎች (ሃይፋ፡- የባሃኢ ዓለም ማዕከል፣ 2018)፣ ቁጥር 2.43፣ ገጽ 31።
4. በሜይ 5 1912 ከተሰጠ ንግግር፣ በዓለም ሰላም እወጃ ውስጥ የታተመ፡ በ 1912 የዩናይትድ ስቴትስና ካናዳ ጉብኝቱ ወቅት በአብዱል—ባሃ የተደረገ ንግግሮች (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት፣ 2012)፣ ገጽ 127።
5. ባላላህ፣ ጎብዓተ ቃላት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2003፣ 2012 የታተመ)፣ ዓረብኛው ቁጥር 13፣ ገጽ 6—7።
6. ሾጊ ኤፌንዲን በመወከል በዲሴምበር 8 1935 ከተጻፈ ደብዳቤ፣ በጸሎትና አምልኮአዊ ሕይወት ውስጥ የታተመ፡-ከባላላህ፣ ባብ፣ እና አብዱል—ባሃ ጽሑፎች እንዲሁም ከሾጊ ኤፌንዲ እና የዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ ደብዳቤዎች የተውጣጣ ጥንቅር፣ በዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ የምርምር ክፍል የተጠናቀረ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት፣ 2019)፣ ቁጥር 71፣ ገጽ 31።
7. የአብዱል—ባሃ ቃላት፣ በጄ. ኢ. ኤስለሞንት የተጠቀሰ፣ ባላላህ እና አዲሱ ዘመን፡- የባሃኢ እምነት መግቢያ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2006፣ 2017)፣ ገጽ 106።
8. ዝኒ ከማሁ።
9. ባላላህ፣ በባሃኢ ጸሎቶች ውስጥ፡- በባሃላህ፣ ባብ፣ እና አብዱል—ባሃ ከተገለጹ ጸሎቶች የተመረጠ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2002፣ 2017)፣ ገጽ 7—8።
10. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 9።
11. የአብዱል—ባሃ ቃላት፣ ስታር ኦፍ ዘ ዌስት ውስጥ የተጠቀሰ፣ ቮልዩም 8፣ ቁጥር 4 (ሜይ 17 1917)፣ ገጽ 41።
12. ከባላላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ ቁጥር 136፣ አንቀጽ 2፣ ገጽ 334፣ በተጨማሪም በባሃኢ ጸሎቶች፣ ገጽ 3።
13. ባላላህ፣ ባሃኢ ጸሎቶች ውስጥ፣ ገጽ 8—9።
14. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 12።
15. አብዱል—ባሃ፣ በጸሎትና አምልኮአዊ ሕይወት (ውስጥ የታተመ)፣ ቁጥር 24፣ ገጽ 7።

16. በሜይ 5 1912 ከተሰጠ ንግግር፣ በዓለም ሰላም እወጃ ውስጥ የታተመ፡- በ 1912 የዩናይትድ ስቴትስና ካናዳ ጉብኝቱ ወቅት በአብዱል—ባሃ የተደረጉ ንግግሮች ገጽ 345።
17. ከአብዱል—ባሃ ቀዳሳን ጽሑፎች የተመረጡ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2010፣ 2015)፣ ቁጥር 22.1፣ ገጽ 75—76።
18. ሾጊ ኤፌንዲን በመወከል በጄንጥሪ 10 1936 ከተጻፈ ደብዳቤ፣ በጸሎትና አምልኮአዊ ሕይወት ውስጥ የታተመ፣ ቁጥር 61፣ ገጽ 25።
19. ሾጊ ኤፌንዲን በመወከል በጄንጥሪ 10 1936 ከተጻፈ ደብዳቤ፣ በባሃኢ ጸሎቶች ውስጥ የተጠቀሰ፣ ገጽ 301።
20. ባሃኦላህ፣ በባሃኢ ጸሎቶች ውስጥ (የታተመ)፣ ገጽ 4።
21. ባሃኦላህ፣ በጸሎትና አምልኮአዊ ሕይወት ውስጥ (የታተመ)፣ ቁጥር 68፣ ገጽ 29።
22. ከዲሴምበር 29 2015 መልዕክት፣ የትግባር አውታር ውስጥ የታተመ፡- የዓለም አቀፍ ቤተ ፍተህ የተመረጡ መልዕክቶችና ተጨማሪ ጽሑፎች፣ 2006—2016 (ዌስት ፓልም ቢች፡- ፓልላራ ጎትመቶች፣ 2017)፣ ቁጥር 35፡፡49፣ ገጽ 232።

ሕይወት እና ሞት

ዓለማ

ሕይወት የዚህን ዓለም ለውጦችና አጋጣሚዎች ብቻ
እንደማያካትት ይልቁንም ትክክለኛ ትርጉሙን
የሚቀዳጀው በነፍስ ዕድገት ውስጥ
መሆኑን ለመረዳት

ምዕራፍ 1

የሰው ነፍስ ከቁስ አካልና ከተፈጥሮአዊ ዓለም በላይ የላቀኝ ናት። አብዱል—ባሃ ከንግግሮቹ በአንዱ ሲገልጽ፦

“እነዚህ ቁሳዊ አካላት ከአተሞች የተገነቡ ናቸው፤ እነዚህ አተሞች መለያየት ሲጀምሩ መፍረስ ይጀምራል፤ ከዚያም ሞት ብለን የምንጠራው ይመጣል። ...

“ከነፍስ አኳያ ይህ የተለየ ነው። ነፍስ የንጥረነገሮች ቅንብር አይደለችም፤ ከብዙ አተሞች የተገነባችም አይደለችም፤ አንድ የማትከፋፈል ስነ ቁስ/ህላዌ ናት ስለሆነም ዘለዓለማዊ ናት። ከቁሳዊ የአፈጣጠር ሥርዓት ሙሉ-በሙሉ የተለየች ናት፤ ዘለዓለማዊ ናት!”¹

1. “የተገነባ” ማለት ምን ማለት ነው? _____

2. የሰው ነፍስ እንደ ቁሳዊ አካላት ከተለያዩ ንጥረነገሮች የተገነባ ነውን? _____

3. የሰው ነፍስ ቁሳዊ ነገር ነውን? _____

ምዕራፍ 2

ሞግዚቱን በመወከል የተጻፈ ደብዳቤ “የሰው ነፍስ ወደ ሕልውና የምትመጣው በፅንስ ወቅት ነው”² በማለት ይገልጻል። ስለ “ፅንስ” ትርጉም ለቀረበ ጥያቄ ዓለም ዓቀፍ ቤተ-ፍትህ ምላሽ ሲሰጥ፦

“ፅንስ” ተብሎ የተገለፀውን ስነ-ሕይወታዊ/ ‘ባዮሎጂካል’ ወቅት እና የኩነቱን ተፈጥሮ በትክክል የሚገልፅ ከባሃኢ ቅዱሳን ጽሑፎች ምንም አልተገኘም። በሕክምና አቀራረብም ቢሆን የቃሉ አጠቃቀም የተዛነፈ ሆኖ ይታያል። በዕርግጥ፣ የፅንስ አንደኛው አረዳድ ከዘር ፍሬዎች መዋሃድ (‘ፈርቲላይዜሽን’) ጋር አብሮ ይሄዳል፤ ሌላው ደግሞ ከዕርግዝና መጀመሪያ ከሆነው ከዘር ፍሬዎች መዋሃድ ተከትሎ እና የማህፀን ግድግዳ ላይ መጣበቅ ሲፈጠር ነው። ስለዚህ ነፍስ ከቁሳዊው አካል ጋር ትስስር የምትፈጥርበትን ጊዜ ለማወቅ አይቻል ይሆናል፤ እንዲህ ያሉ ጥያቄዎችም ከመንፈሳዊ ዓለም ምሥጢሮች እና ከነፍስ ከራሷ ተፈጥሮ ጋር ስለሚያያዝ በሰው አስተሳሰብና ምርመራ ላይፈታ ይችላል።”³

1. የሰው ነፍስ ወደ ሕልውና የሚመጣው መቼ ነው? _____

2. “ፅንስ” የሚለው ቃል ትክክለኛ ስነሕይወታዊ/ባዮሎጂካል ወቅትን ይገልጻል? _____

ምዕራፍ 3

በነፍስና በሰው አካል መካከል ያለው ግንኙነት ቁሳዊ አይደለም፤ ነፍስ ወደ ሰው አካል አትገባም ወይም አትወጣም እንዲሁም ቁሳዊ ስፍራ አትይዝም። ከአካል ጋር ያላት ትስስር ብርሃንን ከሚያንፀባርቀው መስታወት ጋር ይመሳሰላል። በመስታወቱ ውስጥ የሚታየው ብርሃን መስታወቱ ውስጥ አይደለም። በተመሳሳይ ነፍስ በአካል ውስጥ አይደለችም። አብዱል—ባሃ እንዲህ ያመለክተናል፤

“አመዛዥ ነፍስ፣ ወይም የሰው መንፈስ፣ በዚህ አካል ውስጥ ወርዳ አትኖርም ማለትም እሷ ውስጥ አትገባም፤ መውረድና መግባት የአካላት ባሕርያት ሲሆኑ፣ አመዛዥ ነፍስ ከዚህ በላይ የተቀደሰች ናት። ሲጀመር ነፍስ ወደዚህ አካል ፈፅሞ አልገባችም፤ በምትተውም ጊዜ ሌላ መኖሪያ ሥፍራ አትፈልግም። ይልቁንም የመንፈስ ከአካል ጋር ያለው ግንኙነት ልክ ይህ መብራት ከመስታወት ጋር እንዳለው ግንኙነት ነው። መስታወቱ ከተወለወለና እንከን ከሌለው፣ የመብራቱ ብርሃን እዚያ ውስጥ ይታያል፤ መስታወቱ ከተሰበረ ወይም በአቧራ ከተሸፈነ ደግሞ፣ ብርሃኑ ተሰውሮ ይቀራል።”⁴

1. ከሥር ያሉትን ዓረፍተ ነገሮች ባዶ ቦታዎቹን ሙሉ።

ሀ. አመዛዥ ነፍስ፣ ወይም _____ በዚህ አካል ውስጥ ወርዳ አትኖርም ማለትም እሷ ውስጥ _____ ።

ለ. _____ ፣ ወይም የሰው መንፈስ በዚህ አካል ውስጥ ወርዳ አትኖርም ማለትም እሷ ውስጥ አትገባም፤ መውረድና መግባት _____ ሲሆኑ፣ አመዛዥ ነፍስ _____ ።

ሐ. ሲጀመር ነፍስ ወደዚህ _____ ፣ በምትተውም ጊዜ _____ አትፈልግም።

መ. የመንፈስ ከአካል ጋር ያለው ግንኙነት ልክ _____ እንዳለው ግንኙነት ነው።

ሠ. መስታወቱ ከተወለወለና እንከን ከሌለው፣ _____ እዚያ ውስጥ ይታያል።

ረ. መስታወቱ ከተሰበረ ወይም በአቧራ ከተሸፈነ፣ ደግሞ _____ ።

2. እስካሁን ባጠናነው ላይ በመመርኮዝ፣ የሚከተሉት እውነት መሆናቸውን ወስኑ:-

- _____ ነፍስ የቁሳዊ ዓለም አካል አይደለችም።
- _____ ነፍስ በአካል ውስጥ ናት።
- _____ አካል የነፍስ ባለቤት ነው።
- _____ ነፍስ አትሞትም።

_____ የአንድ ግለሰብ የእርሱ ወይም የእርሷ መጀመሪያ የሚሆነው ነፍስ እራስዋን ከፅንሰ ጋር ስታስተሳስር ነው።

_____ ሕይወት የሚጀምረው ግለሰቡ ወደዚህ ዓለም ሲወለድ ነው።

_____ የግለሰብ ቁሳዊ ሕይወት ከሞት በኋላ ይቀጥላል።

_____ ሕይወት በየዕለቱ የሚፈጠርብንን ነገሮች ያካትታል።

3. በነፍስና በሰው አካል መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለፅ የብርሃንን ምስልና መስታወት ተጠቀሙ :- _____

ምዕራፍ 4

የሰው ልጅን በጋራ በሚመሠርቱት፣ በነፍስ እና በሰው አካል መካከል በጣም የተለየ ግንኙነት አለ። ይህ ግንኙነት የሚዘልቀው የሚችል ሕይወትን ዕድሜ ያክል ብቻ ነው። በመካከላቸው ያለው ጥምረት ሲቋረጥ፣ እያንዳንዱ ወደ መጣበት ይመለሳል። የሰው አካል ወደ አፈር ዓለም ነፍስም ዕድገተዋን ወደምትቀጥልበት መንፈሳዊ የአምላክ ዓለማት። አብዱል—ባሃ ሲገልጽ፦

“የሰው መንፈስ መጀመሪያ ሲኖረው መጨረሻ ግን የለውም፡- ለዘለዓለም ይኖራል።”⁵

ከንግግሮቹም በአንዱ፣ሲያብራራ፦

“መንፈስ አካልን አይፈልግም፣ ነገር ግን አካል መንፈስ ያስፈልገዋል፣ ወይም መኖር አይችልም። ነፍስ ያለ አካል መኖር ትችላለች፣ ነገር ግን አካል ያለ ነፍስ ይሞታል።”⁶

ሞግዚቱም ሲገልጽ፦

“የሰው ነፍስን በተመለከተ፦ በባሃኢ ትምህርቶች መሠረት የሰው ነፍስ በሰው ፅንሰ መፈጠር ይጀምራል፣ ከአካል ከተለየችም በኋላ ማደጓንና ማብቂያ በሌለው የህይወት ደረጃዎች ውስጥ ማለፏን ትቀጥላለች። ስለዚህ እድገቷ ወሰን አልባ ነው።”⁷

1. ከላይ ያሉትን ጥቅሶች ታሳቢ በማድረግ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፡-
 ሀ. አካል ነፍስ ያስፈልገዋል? _____
 ለ. ነፍስ አካል ያስፈልጋታል? _____
 ሐ. ስንሞት በሰው አካልና ነፍስ መካከል ባለው ግንኙነት ላይ ምን ይፈጠራል? _____

 መ. ከሞት በኋላ ነፍስ ላይ ምን ይፈጠራል? _____

ሠ. የነፍስ ዕድገት ለምን ያህል ጊዜ ይቆያል? _____

ረ. ሕይወት የሚያበቃው መቼ ነው? _____

2. ከሚከተሉት የትኞቹ በእነዚህ ክፍሎች ካጠናነው ጋር አብረው የሚሄዱ እንደሆነ ወስኑ:-

- _____ ሞት ቅጣት ነው።
- _____ በሰው አካልና ነፍስ መካከል ያለው ግንኙነት የሚዘልቀው የሚችል ሕይወትን ዕድሜ ያክል ብቻ ነው።
- _____ የሰው አካል ዘለዓለም ማደግ ይችላል።
- _____ ነፍስ ለዘለዓለም ታድጋለች።
- _____ ሞት የሕይወት መጨረሻ ነው።
- _____ አካሎቻችን ከሞት ሲንሱ የፍርድ ቀን ይሆናል።
- _____ በሞት ሰዓት፣ ነፍስ በፊት ከነበራት የተሻለ ነፃነት አላት።
- _____ ሕይወት በሞት ያበቃል።
- _____ ሞትን ልንፈራ ይገባል።
- _____ ምግብ፣ አልባሳት፣ ዕረፍት፣ እና መዝናናት ለነፍስ አስፈላጊ ናቸው።
- _____ አካል ኃይሏን ስለሚጠቀምበት ነፍስ ደካማ ትሆናለች።
- _____ ነፍስ በአካል ሕመም ወይም ድክመት ተፅዕኖ አይደርስባትም።
- _____ የሰው ልጅ ከሞት በኋላም ቁሳዊ ፍላጎት ይኖረዋል።

ምዕራፍ 5

ነፍስ እንደ ቁሳዊ ነገሮች ቁሳዊ ስፍራ እንደማትይዝና በተፈጥሮ ሕግ መሠረት እንደማ ትንቀሳቀስ ተመልክተናል። ነፍስ በዓለም ውስጥ ተፅዕኖዋን የምታሳርፈው በአካል አማካኝነት ነው። ነገር ግን ይህ ነፍስ ኃይሏን የምትገልፅበት ብቸኛ መንገድ አይደለም። ባሃአላህ እንዲህ ይገልጻል፦

“በእውነት እላለሁ፣ የሰው ነፍስ ከመውጣትና ከመግባት ሁሉ በላይ የላቀች ናች። የረጋች ነች፣ ሆኖም ትንሳፈራለች፣ ትንቀሳቀሳለች፣ ሆኖም የረጋች ነች።”⁸

አብዱል—ባሃም እንዲህ ይነግረናል፦

“የሰው መንፈስ ተፅዕኖ እና አረዳድ ሁለት ዓይነት እንደሆነ እወቅ፤ ማለትም፣ የሰው መንፈስ ሁለት የተግባርና ግንዛቤ አቀራረብ አለው። አንደኛው አቀራረብ በአካላዊ መሣሪያዎችና የሰውነት ክፍሎች አማካኝነት ነው። ስለዚህ በዓይን ያያል፣ በጆሮ ይሰማል፣ በምላስ ይናገራል።

...

“ሌላው የመንፈስ ተፅዕኖ እና ተግባር አቀራረብ ያለ እነዚህ አካላዊ መሣሪያዎችና የአካል ክፍሎች ነው።”⁹

1. የሚከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች ባዶ ቦታዎቹን ሙሉ።

ሀ. የሰው ነፍስ ከ_____ና _____ ሁሉ በላይ የላቀች ናች።

ለ. _____ ነች፤ ሆኖም _____ ነች ።

ሐ. _____ ነች፤ ሆኖም _____ ነች።

2. ነፍስ በዚህ ዓለም ውስጥ ያላት አረዳድ እና የምታሳርፈውን ተፅዕኖ ሁለት መንገዶችን ግለጹ፡-

3. ነፍስ ያለ አካል መሣሪያነት የምታሳርፈውን ተፅዕኖና ተግባር ምሳሌዎች ልትሰጡ ትችላላችሁ?

ምዕራፍ 6

አሁን በቀደሙት ምዕራፎች ውይይት መነሻነት፣ ከባሃአላህ ቅዱሳን ጽሑፎች የሚከተለውን ምንባብ አንብቡ፡-

“የሰው ነፍስ ከአካል ወይም ከአዕምሮ ድክመቶች ሁሉ በላይ የላቀች፣ እንዲሁም ነፃ የሆነች መሆንዋን እወቅ። የታመመ ሰው የድክመት ምልክቶች የሚያሳየው በነፍሱና በአካሉ መካከል ጣልቃ በሚገቡ መሰናክሎች ምክንያት ነው። የነፍስ የራሷ ሁኔታ ግን በማንኛውም የአካል ሕመም ወይም በሽታ ሳይለወጥ ይኖራል። የፋናሱን ብርሃን አስቡ። ምንም እንኳን ውጫዊው ነገር ነፀብራቁን ቢጋርድ፣ ብርሃኑ ራሱ ግን ባልተቀነሰ ኃይል ማንፀባረቁን ይቀጥላል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ የሰውን አካል የሚያሰቃየው እያንዳንዱ ህመም የነፍስን ተፈጥሮአዊ አቅሚንና ኃይሏን እንዳትገልጽ የሚከለክል መሰናክል ነው። ሆኖም፣ ከአካል በምትለይበት ጊዜ፣ ምንም በምድር የሚገኝ ኃይል በማይስተካከለው ሁኔታ ከፍተኛ የበላይነት ታሳያለች፤ የተለየ ተፅዕኖዋንም ትገልጻለች። እያንዳንዱ ንፁህ፣ እያንዳንዱ የጠራችና የተቀደሰች ነፍስ ታላቅ ኃይልን ትገናፀፋለች፤ በከፍተኛ ሐሴትም ትፈነድቃለች።”¹⁰

1. ነፍስ ከአካልና አዕምሮ ድክመቶች ተፅዕኖ ሳይደርስባት እንዴት እንደምትኖር፣ እና ከአካል ስትለይም ምን ግልፅ እንደሚሆን በራሳችሁ ቃላት ግለፁ። _____

2. ከቁሳዊ አካሎቻችን ሞት በኋላ ማንነታችንን ጠብቀን እንቀጥላለን? _____

ምዕራፍ 7

ባሃአላህ እንዲህ ይለናል፦

“አሁን ደግሞ ስለ ሰው ነፍስና ከሞት በኋላ መኖር መቀጠሏን ስለሚመለከተው ጥያቄህ። ነፍስ ከአካል ከተለየች በኋላ ፈጣሪዋ ዘንድ እስክትደርስ ድረስ፤ የዘመናትና የምዕተ ዓመታት መለዋወጥም ሆነ፤ እንዲሁም የዚህ ዓለም ለውጦችና አጋጣሚዎች በማይለውጣት አኳኋንና ሁኔታ ዕድገቷን የምትቀጥል መሆኑን በእውነት እወቅ። የአምላክ መንግሥት፤ ሉዓላዊነቱ፤ ገዥነቱና ሥልጣኑ እስካለ ድረስ ትኖራለች። የአምላክ ምልክቶችና ባሕርያትን ትገልጻለች፤ ፍቅር የተመላበት ደግነቱንና ቸርነቱንም ታሳያለች።”¹¹

1. ከአካላዊ ሞት በኋላ ነፍስ ዕድገቷን የምትቀጥለው ለምን ያህል ጊዜ ነው? _____

2. ነፍስ ወደ አምላክ ቅርበት የምታደርገውን ዘለዓለማዊ ጉዞ የምትቀጥለው በምን ሁኔታ ውስጥ ነው? _____

3. ነፍስ በዚያ ሁኔታ የምትገልጻቸው አንዳንድ መልካም ባሕርያትና ምልክቶች ምንድን ናቸው? _____

4. እስካሁን ባጠናናቸው ላይ በመመርኮዝ፣ የሚከተሉት እውነት መሆናቸውን ወስኑ፡-

- _____ የአምላክ መንግሥት ለዘለዓለም ይኖራል።
- _____ ነፍስ የአምላክን ባሕርይ የመግለጽ ችሎታ አላት።
- _____ ከዚህ ዓለም በሞት ለተለዩት የምናደርገው ጸሎት ለነፍሳቸው ዕድገት አስተዋዕኔ አያደርግም።
- _____ ነፍስ መኖሯን ፈፅሞ አታቋርጥም።

ምዕራፍ 8

ባሃአላህ እንዲህ ያውጃል፡-

“እያንዳንዱ ሰሚ ጆሮ በንጽህናና ሳይበክል ከተጠበቀ፣ በሁሉ ጊዜያትና ከሁሉ አቅጣጭ እነዚህን ‘በእውነቱ፣ እኛ የአምላክ ነን፣ ወደ እርሱም እንመለሳለን’ የሚሉትን ቅዱሳን ቃላት የሚናገረውን ድምፅ እንደሚሰማ እውቅ። የሰው አካላዊ ሞትና የመመለሱ ምስጢሮች አልተገለጹም፣ አሁንም ግልፅ አልተደርጉም። ...

“ሞት ለእያንዳንዱ ዕርግጠኛ አማኝ በዕርግጥ ሕይወት የሆነውን ፅዋ ይሰጣል። ሐሴትን ያድላል፣ ድስታንም አምጪ ነው። የዘለዓለማዊውን ሕይወት ስጦታ ያጎናፅፋል።

“ስለእነዚያ፣ ክብሩ ይስፋና፣ አንዱን እውነተኛ አምላክ ማወቅ ከሆነው፣ የሰውን ምድራዊ ሕይወት ፍሬ የቀመሱት፣ ከሞት በኋላ ያለው ሕይወታቸው እኛ ልንገልፀው የማንችለው ዓይነት ነው። የዚያ ዕውቀት ከአምላክ፣ ከዓለማት ሁሉ ጌታ ጋር ብቻ ነው።”¹²

“የእርሱ ከሁሉ የበላይ የሆነው ልጅ ሆይ! እኔ ሞትን የድስታ መልዕክተኛ እንዲሆንልህ አድርጌልሃለሁ። ስለምን ታዝናለህ? ብርሃኑም ድምቀቱን እንዲያለብስህ አድርጌልህ። ለምን ራስህን ከዚያ ትጋርዳለህ?”¹³

1. ከሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ የሰው ልጅ ነፍስ የምትመጣው ከአምላክ ነው ወደ እርሱም ትመለሳለች።
- _____ ከሞት በኋላ ሕይወትን የተመለከተ እውቀት ሁሉ ከአምላክ ዘንድ ነው።
- _____ ዕርግጠኛ ለሆነ አማኝ፣ ሞት ሕይወት ነው።
- _____ ሞት ደስታን አምጪ ነው።
- _____ የሞት ምስጢሮች በሁሉም የታወቁ ናቸው።
- _____ የሕይወትን ፀጋዎች ዋጋ ልንሰጠው ይገባል ሆኖም ሞትን መፍራት የለብንም፣ ሞት የደስታ መልዕክተኛ ነውና።
- _____ ከሞት በኋላ ስላለው ሕይወት ማወቅ አስፈላጊያችን አይደለም።

2. እስካሁን ያጠናናቸውን ምዕራፎች ታሳቢ በማድረግ፣ ስለ ሕይወት፣ ሞት፣ አካልና ነፍስ አጠር ያለ አንቀጽ ፃፉ።

- _____ ራስን ለቀጣዩ ዓለም ሕይወት ማዘጋጀት አስፈላጊ አይደለም።
- _____ በዚያኛው መንግሥተ ሰማያዊ ዓለም የምንፈልገውን ማግኘት ያለብን እዚያው ነው።
- _____ የዚህ ሕይወት ዓላማ ለቀጣዩ ዓለም የሚያስፈልጉ ኃይሎችን ለመቀዳጀት ነው።
- _____ እውነተኛ ሕይወት የሚጀምረው አንድ ሰው ሲሞትና ወደ መለኮታዊው መንግሥት ሲጓዝ ነው።
- _____ እውነተኛ ሕይወት በዚህ ዓለም ይጀምራል ከአካላዊ ሞት በኋላም ይቀጥላል።

2. የሰው ልጅ በማህፀን ዓለም የሚያገኛቸው አንዳንድ ችሎታዎች ምንድን ናቸው? _____

3. ከሞት በኋላ ላለው ሕይወት እዚህ ሊገኙ የሚገቡ አንዳንድ ሥጦታዎች ምንድን ናቸው? _____

ምዕራፍ 10

ባሃአላህ እንዲህ ያውጃል፦

“በዚህ ቀን የሰው ሙሉ ተግባር ያንን አምላክ የሚያፈስለትን የፀጋ ጎርፍ ድርሻ ለመቀዳጀት መብቃት ነው። ስለዚህ ማንም ስለመቀበያው ትልቅነት ውይም ትንሽነት አያስብ። የአንዳንዱ ድርሻ የአንድ እፍኝ ያህል ይሆናል፤ የሌሎች ድርሻ አንድ ፍንጃል፤ የሌሎች ደግሞ የአንድ ጋሎን ልኬት ያህል እንኳን ይሆናል።”¹⁵

1. ከላይ ባለው ጥቅስ ላይ በመመርኮዝ፣ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፦

ሀ. በዚህ ቀን የአንዳንዱ ግለሰብ ተግባር ምንድን ነው? _____

ለ. ከአምላክ የተቀበላችሁት አንዳንድ ቡራኬዎች ምን ምን ናቸው? _____

ሐ. በላይኛው ጥቅስ ውስጥ “መቀበያ” የሚለው ቃል ምንን ያመለክታል? _____

መ. ስለተለገሰን ችሎታ “ትልቅነት ወይም ትንሽነት” ከግምት ውስጥ ማስገባት የማይገባን ለምንድን ነው? _____

ሠ. የአምላክ ፀጋ ድርሻችንን ከመቀበል የሚገቱን አንዳንድ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው? _____

2. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ የችሎታችን “ትልቅነት ወይም ትንሽነት” ምን ያህል ጎበዝ እንደሆነን ያመለክታል።
- _____ አምላክን ለማገልገል፣ ድክመታችንን ዘንግተን መላ እምነታችንን በእርሱ ላይ ማድረግ አለብን።
- _____ አምላክ የቸረንን ችሎታዎች በዚህ ዓለም ካላድበርን፣ በቀጣዩ ዓለም ውስጥ ስንደርስ ነፍሳችን ደካማ ትሆናለች።

ምዕራፍ 11

ባሃአላህ እንዲህ ይገልጻል፦

“የነፍስን ተፈጥሮ በሚመለከት ጥያቄ ጠይቀኸኛል። በእውነት፣ ነፍስ እውነነቷን በትምህርት እጅግ በጣም የላቁት ሰዎች ሊገነዘቧት የተሳናቸው፣ ምሥጢሯንም ምንም አዕምሮ፣ ምንም ያህል አስተዋይ ቢሆንም፣ ሊፈታው ተስፋ ለማድረግ ከቶ የማይችል፣ የአምላክ ምልክት፣ መንግሥተ ሰማያዊ ዕንቁ መሆንዋን እወቅ። ከተፈጠሩትም ነገሮች መካከል የፈጣሪዋን ፍፁምነት ለማወጅ፣ ክብሩን አውቃ ለመቀበል፣ በእውነቱም ላይ ለመጣበቅ፣ በማምለክም በፊቱ ለመንበርከክ የመጀመሪያ ናት።”¹⁶

1. የሚከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች ባዶ ቦታዎች ሙሉ።

ሀ. ነፍስ የአምላክ _____ ናት።

ለ. ነፍስ _____ በትምህርት እጅግ በጣም የላቁት ሰዎች ሊገነዘቧት የተሳናቸው፣ _____ ምንም አዕምሮ፣ ምንም ያህል አስተዋይ ቢሆንም፣ _____ ተስፋ ለማድረግ ከቶ የማይችል፣ የአምላክ ምልክት፣ _____ መሆንዋን እወቅ።

- ሐ. ነፍስ ከ _____ የ _____
_____ ለማወጅ _____ ናት።
- መ. ነፍስ የአምላክን ክብር _____ የመጀመሪያ ናት።
- ሠ. ነፍስ በአምላክ እውነት ላይ _____ የመጀመሪያ ናት።
- ረ. ነፍስ በአምላክ በማምለክ በፊቱ _____ የመጀመሪያ ናት።

2. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ “መፍታት” ማለት መለየት ማለት ነው።
- _____ ከተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ፣ አምላክን ለመገንዘን የመጀመሪያው የሰው አዕምሮ ነው።
- _____ “አስተዋይ” ማለት ስል ማለት ነው።
- _____ የተማሪ ሰው የነፍስን ምሥጢር ይገነዘባል።
- _____ የአምላክን ፍፁምነት ታላላቅ ፈላጎቶች ብቻ ሊገልፁት ይችላሉ።
- _____ ልንገነዘበው ፈፅሞ ስለማንችል ስለነፍስ ማሰብ አስፈላጊ አይደለም።

ምዕራፍ 12

ባሃኦላህ እንዲህ ያውጃል፦

“እናንተ ልክ በኃያል ክንፎቿ ሙሉ ኃይል፣ በፍፁምና ሐሴት በተመላበት ልበሙሉነት፣ በሰማያት ሰፊ ስፋት ውስጥ ትበር እንደንበረችዋና፣ በኋላም ረሃብዋን ለማስታገስ ከበታች ወዳለው ምድር ውሃና አፈር በጉጉት ተመልሳ፣ በምኞቷ መረብ ተጠምዳ፣ ወደ መጣችበት ዓለማት እንደገና በረራዋን ለመቀጠል ኃይል አልባ ሆና ራሷን እንዳገኘችው ወፍ ናችሁ። እስከዚያ ድረስ በሰማያት ትኖር የነበረችው ያቺ ወፍ፣ በጨቀዩ ክንፎችዋ ላይ የተጫነውን ክብደት ለማራገፍ ኃይል አልባ ሆና አሁን በትቢያ ላይ መኖሪያ ስፍራዋን ለመፈለግ ተገድዳለች። ስለዚህ፣ አገልጋዮቹ ሆይ፣ በመለኮታዊ ዕውቀቴ ሰማያት ውስጥ ከመብረር እንዳትገቱ፣ ክንፎቻችሁን በአመፀኝነትና በከንቱ ምኞቶች አፈር አትለውሱ፣ በቅናትና በጥላቻ አቧራም እንዲበከሉ አታድርጓቸው።”¹⁷

1. ከሥር ያሉትን ዓረፍተ ነገሮች አሟሉ።

- ሀ. በዚህ ጥቅስ ባሃኦላህ የሚጠቅሳት ወፍ _____ ናት።
- ለ. ይህች ወፍ የ _____ ነዋሪ ናት።
- ሐ. ክንፎችዋ ስለጨቀዩ፣ ወፍ በ _____ ላይ መኖሪያ ስፍራዋን ለመፈለግ ተገዳለች።

2. አሁን የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፦

- ሀ. የነፍስ “ክንፎች” እንዴት “የጨቀዩ” ይሆናሉ? _____

ለ. ልክ እንደ “ምድር ውሃና አፈር” በነፍስ ክንፎች ላይ የተጫኑ አንዳንድ ክብደቶች ምንድን ናቸው? _____

ሐ. ወደ መለኮታዊ መንግሥተ ሰማያት ከመውጣት ሊያግዱን የሚችሉ አንዳንድ ነገሮች ምንድን ናቸው? _____

መ. ነፍስ መንግሥተ ሰማያዊ መኖሪያዋን ለምን በዚህ ምድር አቧራ ትለውጣለች? _____

3. የሚከተሉት ዓረፍተ ነገሮች እውነት መሆናቸውን ወስኑ:-

_____ ዓለማዊ ቁርኝት መንፈሳዊ ዕድገታችንን ይገታሉ።

_____ አመፀኛነታችንና ከንቱ ምኞታችን በመለኮታዊ እውቀት መንግሥተ ሰማያት ከመብረር ያግዱናል።

_____ ቅናትና ጥላቻ የሰው ልጅ ተፈጥሮአዊ ባሕርያት በመሆናቸው ለነፍስ ሸክም አይሆኑም።

_____ ከዚህ ዓለም ነገሮች ራሳችንን በማላቀቅ በሰማያት ስፋት ውስጥ እንዳንበር ከሚያግዱን ሸክሞች እራሳችንን ነፃ ማውጣት እንችላለን።

_____ የነፍስ መኖሪያ በዚህ ዓለም ውስጥ ነው።

ምዕራፍ 13

ባሃአላህ እንዲህ ይላል:-

“ዓለምን እንዲሁም በውስጧ የሚኖሩትንና የሚንቀሳቀሱትን ከፈጠረ በኋላ፣ እርሱ፣ በማይገታውና በሉዓላዊ ፈቃዱ ቀጥተኛ ተልዕኮ፣ እንደ መላው ፍጥረት አንቀሳቃሽ ኃይልና ቀዳሚ ዓላማ መንስዔ መወሰድ ያለበትን ችሎታ፣ እርሱን የማወቅና የማፍቀርን ልዩ ክብርና ችሎታ በሰው ላይ ለማጎናጸፍ መረጠ። ... እርሱ በእያንዳንዱና በሁሉም የተፈጠረ ነገር ውስጣዊ እውነታ ላይ ከስሞቹ የአንዱን ብርሃን ፈነጠቀበት፣ ከባሕርያቱም የአንዱን ክብር

ተቀባይ አደረገው። በሰው እውነታ ላይ ግን የእርሱን ስሞችና የባሕርያቱን ሁሉ ብርሃን አበራብት፤ የገዛ ራሱን መንፀባረቂያ መስታወት አደረገው። ከተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ እርሱ ብቻ ለዚህ ዓይነቱ ችሮታ፤ ዘላቂ ፀጋ ተመረጠ።”¹⁸

1. ከሥር ያሉትን ባይ ቦታዎች ሙሉ።

ሀ. አምላክ _____ ልዩ ክብርና ችሎታ
በሰው ላይ ለማጎናጸፍ መረጠ።

ለ. እርሱ _____ ና _____ የተፈጠረ ነገር
ውስጣዊ እውነታ ላይ _____ ብርሃን ፈነጠቀበት፤
_____ ክብር ተቀባይ አደረገው።

ሐ. በሰው እውነታ ላይ ግን _____
ብርሃን አበራብት፤ _____ መንፀባረቂያ መስታወት
አደረገው።

2. አሁን የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፡-

ሀ. አንዳንድ የአምላክን ባሕርያት ለመጥቀስ ትችላላችሁ? _____

ለ. የሰው ነፍስ ልንታንፀባርቅ የምትችለው አንዳንድ የአምላክ ባሕርያት ምንድን ናቸው? _____

ሐ. እነዚህ ባሕርያት እንዴት ሊገለፁ ይችላሉ? _____

መ. የሰው ልጅ የተመረጠው ለምን ዓይነት ልዩ ችሮታ ነው? _____

3. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት ናቸው?

- _____ የሰው ልጅ ከተቀሩት ፍጥረታት የተለየ አይደለም።
- _____ አምላክን የማወቅና የማፍቀር ችሎታ የመላው ፍጥረት አንቀሳቃሽ ኃይልና ቀዳሚ ዓላማ መንስዔ ነው።
- _____ የተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ ውስጣዊ እውነታ ከአምላክ ባሕርያት አንዱን ተቀባይ ነው።
- _____ የሰው ነፍስ የአምላክን ባሕርያት በሙሉ ማንፀባረቅ ትችላለች።

ምዕራፍ 14

ባሃአላህ እንዲህ ይነግረናል፦

“ልክ ነበልባሉ በሻማ ውስጥ እንደተደበቀና የብርሃኑም ጨረር ባልተገለፀ መልኩ በፋኖስ ውስጥ መኖሩ እንደሚታወቅ ሁሉ፣ የመለኮታዊ ልግስና የቀን ኮከብና የመንግሥተ ሰማያዊ መርሆ ምንጭ፣ የሰውን እውነታ ያጎናፀፉት እነዚህ ኃይሎችም፣ ገና ባልተገለጸ ሁኔታ በሰው ውስጥ ተደብቀው ይገኛሉ። የፀሐይ ብርሃን መስታወቱን በሸፈነው አቧራና ቆሻሻ ስር ሊደበቅ እንደሚችል ሁሉ፣ የእነዚህ ኃይሎች ብርሃንም በዓለማዊ ምኞቶች ሊጋረድ ይችላል። ሻማም ሆነ ፋኖስ ምንም ዕርዳታ ሳይደረግላቸው በራሳቸው ጥረት ሊበሩ እንደማይችሉ፣ እንዲሁም መስታወት ራሱን ከአቧራ ንጹህ ለማድረግ አይቻለውም። እሳቱ እስኪቀጣጠል ድረስ ፋኖስ ሊበራ ከቶ እንደማይችል፣ አቧራውም ከላዩ ካልተጠረገ የመስታወቱ ገፅ የፀሐይን መልክ ሊያሳይና ብርሃኗንና ግርማዋን ሊያንፀባርቅ ፈፅሞ እንደማይችል ግልፅና የተረጋገጠ ነው።”¹⁹

1. “ገና ባልተገለጸ ሁኔታ የተደበቀ” ማለት ምን ማለት ነው? _____
2. በሰው ነፍስ ውስጥ ገና ባልተገለጸ ሁኔታ የተደበቁ አንዳንድ ኃይሎች ምንድን ናቸው? _____
3. ፋኖስ ምን ዕምቅ ኃይል አለው? _____
4. መስታወት ምን እምቅ ኃይል አለው? _____
5. ፋኖሱ ብርሃን መስጠት እንዲችል ምን ማድረግ ይኖርባችኋል? _____
6. መስታወቱ ብርሃን ማንፀባረቅ እንዲችል ምን ማድረግ ይኖርባችኋል? _____

7. ፋናሱና መስታወቱ ዕምቅ ኃይላቸውን በራሳቸው መግለጽ ይችላሉ? _____

8. እንዚህን ሁለት ምሳሌዎች ከሰው ነፍስ ሁኔታ ጋር እንዴት ልናዛምድ እንችላለን? _____

9. የሰው ነፍስ ዕምቅ ኃይሏን እንድትገልጽ የሚያስችላት ማን ነው? _____

ምዕራፍ 15

ባሃአላህ እንዲህ ይገልጻል፦

“የቀናት ቀደምቱን ሕይወት የማወቅ በር ምን ጊዜም በሰዎች ፊት ላይ ዝግ ነበረ፤ ለወደፊትም ለዘላለም ዝግ መሆኑ ይቀጥላል። የማንም ሰው የመረዳት ኃይል ወደቅዱስ መንበሩ የመግባት ዕድል ምንጊዜም ሊያገኝ አይችልም። ሆኖም፣ የምህረቱ ስጦታ ምልክትና የፍቅራዊ ደግነቱ ማስረጃ ይሆን ዘንድ፣ የእርሱ መለኮታዊ መርሆ የቀን ከዋክብት፣ የመለኮታዊ አንድነቱን ምልክቶች ለሰዎች ገልጿል፤ እንዚህንም ቅዱሳን ሕይወትን ማወቁ እርሱን ከማወቅ ጋር አንድ ዓይነት እንደሆነ ደንግጓል። እነርሱን ያወቀ አምላክን አውቋል። ጥሪያቸውንም ያዳመጠ የአምላክን ድምፅ ሰምቷል፤ የግልጸታቸውንም እውነተኝነት የመሰከረ፤ የአምላክን የራሱን እውነተኝነት መስክሯል። ከእነርሱ ፊቱን ያዞረ፤ ከአምላክ ፊቱን አዙሯል፤ በእነርሱም ያላመነ፤ በአምላክ ማመኑን ክዷል። እነርሱ እያንዳንዳቸው ይህን ዓለም ከላይኞቹ አለማት ጋር የሚያገናኝ የአምላክ ጎዳና፣ በምድርና በሰማይ መንግሥታት ለሚገኝ ለእያንዳንዱም የእርሱ እውነት መለኪያ ነው። እነርሱ በሰዎች መካከል የአምላክ ክስተቶች፣ የእውነቱ ማረጋገጫዎችና የእርሱ ክብር ምልክቶች ናቸው።”²⁰

1. የላይኛውን ጥቅስ ታሳቢ በማድረግ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፦

ሀ. አምላክን በቀጥታ ለማወቅ ይቻላል? _____

ለ. ታዲያ፣ አምላክን እንዴት ልናውቅ እንችላለን? _____

ሐ. አንዳንድ የመለኮታዊ መርሆ የቀን ከዋክብትን ስም መጥቀስ ትችላላችሁ? _____

መ. የአምላክ ግልፀቶችን ድምፅ ያዳመጡ የማንን ድምፅ ስምተዋል? _____

ሠ. የአምላክ ግልፀቶችን ጥሪ ቸል ስንል ፊታችንን ከማን እያዞርን ነው? _____

2. የሜከተሉትን ዓረፍተ ነገሮች አሟሉ።

ሀ. የቀናት ቀደምቱን ሕያው የማወቅ በር ምን ጊዜም _____

_____ ፣ ለወደፊትም ለዘላለም ዝግ መሆኑ ይቀጥላል።

ለ. የማንም ሰው የመረዳት ኃይል _____

የመግባት ዕድል ምንጊዜም ሊያገኝ አይችልም።

ሐ. አምላክ _____ ምልክትና _____

_____ ማስረጃ ይሆን ዘንድ የእርሱን ግልፀቶች ላከ።

መ. የአምላክ ግልፀቶች ዕውቀት _____

ጋር አንድ ዓይነት ነው።

ሠ. እነርሱን ያወቀ _____ ።

ረ. ጥሪያቸውንም ያዳመጠ _____ ።

ሰ. እነርሱ እያንዳንዳቸው _____

_____ የአምላክ ጎዳና _____

_____ ።

3. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት ናቸው?

_____ በመንፈስ ልናድግ የምንችለው በራሳችን ጥረት አማካይነት ብቻ ነው።

- _____ አምላክ አዕምሮ ሰጥቶናል፤ ለዕድገታችንም በቂ ነው።
- _____ የአምላክ ግልፅነትን በማወቅ በመንፈስ እናድጋለን እና ተጨማሪ ጥረት ማድረግ አይኖርብንም።
- _____ የአምላክ ግልፅነትን በማወቅ እና በእርሱ ትምህርቶች መሠረት ለመኖር በመጣር በመንፈስ ልናድግ እንችላለን።
- _____ አምላክን በቀጥታ ልናውቀው እንችላለን።
- _____ የሰው ልጅ እንደ አምላክ ሊሆን ይችላል።
- _____ አምላክ ከሰው ግንዛቤ በላይ ከፍ ያለ ነው።
- _____ የአምላክ ግልፅነትን ቃላት ስናዳምጥ፤ የአምላክን ድምፅ እያዳመጥን ነው።

ምዕራፍ 16

ባሃአላህ እንዲህ ያውጃል፦

“የአምላክ ነቢያትና መልዕክተኞች የተላኩበት ዋና ዓላማ የሰው ዘርን ወደ ቀጥተኛ የእውነት መንገድ ለመምራት ነው። የግልፅታቸው ዓላማ ማጠንጠኛ፣ ሁሉም ሰዎች በሞታቸው ሰዓት፣ በላቀ ንፅህናና ቅድስና እንዲሁም በፍፁም መላቀቅ ወደ እጅግ በጣም ከፍተኛው ዙፋን ማረጋገጥ ይችሉ ዘንድ ለማስተማር ነው።”²¹

እርሱ በሌላ ምንባብም እንዲህ ይላል፦

“ሰው የላቀ ስጦታ ያለው ፍጡር ነው። ተገቢ ትምህርት አለማግኘቱ ግን፣ በተፈጥሮ ያለውን ችሎታ ነፍሳታል። ከአምላክ አፍ በወጣ አንድ ቃል ወደ መኖር ተጠራ፤ በአንድ ተጨማሪ ቃል የትምህርቱን ምንጭ ወደማወቅ ተመራ፤ በአንድ ሌላ ቃል ደግሞ ደረጃውና ዕጣፈንታው ተከበሩ። ታላቁ ሕያው እንዲህ ይላል፦ ሰውን ዋጋው ከግምት በላይ የሆኑ የበለፀጉ ዕንቁዎች እንዳለበት የማዕድን ስፍራ ቁጠሩት። ሐብቱን እንዲገለጽ ሊያደርገው የሚችለው፣ የሰውንም ዘር ከዚያ ተጣቃሚ የሚያደርገው ትምህርት ብቻ ነው። ማንም ሰው ከዚያ ከአምላክ ቅዱስ ፈቃድ ሰማይ የተላኩት ቅዱሳት መጻሕፍት የገለፁትን ቢያሰላስል፣ ዓላማቸው ሰዎች ሁሉ እንደ አንድ ነፍስ እንዲቆጠሩ ለማድረግ፣ በዚህም ‘መንግሥት የአምላክ ይሆናል’፣ የሚሉትን ቃላት የያዘው ማኅተም በእያንዳንዱ ልብ ላይ እንዲታተምና፣ የመለኮታዊ በረከት፣ የፀጋና የምህረት ብርሃን የሰውን ዘር ሁሉ እንዲያለብስ፣ ዓላማቸው እንደሆነ ወዲያውኑ ይገነዘባል።”²²

1. የአምላክ ነቢያትና መልዕክተኞች የተላኩት ለምን ዓላማ ነው? _____

2. የግልፅታቸው ዓላማ ማጠንጠኛ ምንድን ነው? _____

3. “የላቀ ስጦታ ያለው” ማለት ምን ማለት ነው? _____

4. ተገቢ ትምህርት ያለማግኘት ውጤቱ ምንድን ነው? _____

5. ተገቢ ትምህርት ምን ውጤት ሊያመጣ ይችላል? _____

6. የትምህርታችን ምንጭ ምንድን ነው? _____

7. ዕጣ-ፈንታችን ምንድን ነው? _____

8. ትምህርት የሚገልጻቸው አንዳንድ ዕንቁዎች ምንድን ናቸው? _____

9. በቅዱሳን ጽሑፎች ላይ ስናሰላስል ወዲያው የምንገነዘበው ምንድን ነው? _____

ምዕራፍ 17

ባሃአላህ እንዲህ ይገልጻል፦

“ከዚህም በላይ፣ ነፍስ ከአካል ከተለየች በኋላ ስለሚኖራት ሁኔታ በተመለከተ ጠይቀኸኛል። የሰው ነፍስ በአምላክ መንገዶች ከተጓዘች፣ እርሷ፣ በዕርግጥ ወደ ተወዳጁ ክብር የምትመለስና የምትሰበሰብ መሆኗን በእውነት እወቅ። በአምላክ ትክክለኝነት! ብዕር ሊፀፈው፣ ወይም አንደበት ሊገልፀው የማይችለውን ደረጃ ትቀዳጃለች። ለአምላክ እምነት ታማኝ ሆና የቆየችና በእርሱ መንገድ ሳታወላውል ፀንታ የቆመች ነፍስ፣ ከዕርገትዋ በኋላ፣ የሚኖራት ኃይል ከፍ ያለ ከመሆኑ የተነሳ ኃይሉ አምላክ የፈጠራቸው ዓለማት ሁሉ በእርስዋ አማካይነት ሊጠቀሙ ይችላሉ።”²³

1. የሚከተሉትን ዓረፍተ ነግሮች አሟሉ፦

ሀ. የሰው ነፍስ በአምላክ መንገዶች ከተጓዘች፣ በዕርግጥ _____
_____ ::

ለ. _____
_____ ደረጃ ትቀዳጃለች።

ሐ. ለ _____ ሆና የቆየችና
_____ ሳታወላውል _____
ነፍስ፣ _____ በኋላ፣ የሚኖራት _____ ከፍ
ያለ ከመሆኑ የተነሳ _____ ዓለማት
ሁሉ በእርስዋ አማካይነት _____ ይችላሉ።

ምዕራፍ 18

ባሃአላህ እንዲህ ይነግረናል፦

“ከአካል በምትለይበት ሰዓት፣ ከዓለም ሕዝቦች ከንቱ አስተሳሰቦች ነፃ የሆነች ነፍስ የተባረከች ነች። እንደዚህ ያለች ነፍስ የምትኖረውና የምትንቀሳቀሰው በፈጣሪዋ ፈቃድ መሠረት ነው፣ ከሁሉ በላይ እጅግ በጣም ከፍተኛው ገነትም ትገባለች። የመንግሥተ ሰማይ ድንግሎች፣ የእጅግ በጣም ከፍተኛው ቤት ነዋሪዎች ያጅቧታል፤ እንዲሁም የአምላክ ነቢያትና የእርሱ ምርጫዎች ጓደኝነቷን ይሻሉ። ያቺ ነፍስ ከእነርሱ ጋር በነፃነት ታወጋለች፣ የዓለማት ሁሉ ጌታ በሆነው አምላክ መንገድ እንድትቋቋም የተደረገችውንም ታጫውታቸዋለች።”²⁴

“እርሱ ለኃጢአተኛው ይቅርታ ማድረግ አለበት፤ በዝቅተኛነቱም ሁኔታ ሳቢያ ፍፁም መናቅ የለበትም፣ የራሱ መጨረሻ ምን እንደሚሆን ማንም አያውቅምና። ኃጢአተኛ በሞቱ ሰዓት የእምነት ሕልውና የተቀዳጀው፣ ሞት አልባውን ጠበል በመጨለጥም፣ ወደ ሰማይ ሠራዊት በረራውን ያደረገው ስንት ጊዜ ነው! እንዲሁም ፅኑ አማኝ በነፍሱ ማረጋገጫ

ሰዓት፣ በጣም ከመሰወጡ የተነሳ የመጨረሻ አዘቅት እሳት ውስጥ የወደቀው ስንት ጊዜ ነው።”²⁵

1. ነፍሳችን ከአካል ስትለይ በምን ሁኔታ ልትሆን ይገባል? _____

2. አንዳንድ ከንቱ አስተሳሰቦች ምንድን ናቸው? _____

3. ከከንቱ አስተሳሰቦች የተቀደሰች ነፍስ ከሞት በኋላ በምን ዓይነት ሁኔታ ነው የምትኖረውና የምትንቀሳቀሰው? _____

4. እንዲህ ላለችው ነፍስ ጓደኛ የሚሆኗት እነማን ናቸው? _____

5. እንዲህ ያለችው ነፍስ ከአምላክ ነቢያትና ከእርሱ ምርጫ ጋር ማውጋት ትችላለች? _____

6. ምድራዊ ሕይወታችን እንዴትና መቼ እንደሚያበቃ አስቀድመን እናውቃለን? _____

7. ለእኛ የታደለውን ዘለዓለማዊ ሕይወት ለመቀዳጀት አሁን ምን ማድረግ እንችላለን? _____

ምዕራፍ 19

አብዱል—ባሃ ሲገልጽ፦

“የሰው መንፈስ ይህን ቁሳዊ ማዕቀፍ ካራገፈ በኋላ፣ ለዘለዓለም ስለሚኖር፣ ልክ ሕይወት እንዳላቸው ነገሮች ሁሉ፣ ያለጥርጥር ማደግ ስለምትችል፣ አንድ ሰውም በሞት ለተለዩ ሌሎች ነፍስ ዕመርታ፣ ይቅርታ እንዲደረግላት፣ ወይም የመለኮታዊ ስጦታዎች፣ ፀጋዎች፣ እና ሞገስ ተቀባይ እንድትሆን ጸሎት ማድረግ ይችላል። ለዚህም ነው በባሃኦላህ ጸሎቶች ውስጥ፣ ወደዚያኛው ዓለም ላለፉት ነፍሳት የአምላክን ይቅርታና የኃጢአት ሥረዮት የምንማፀነው። ከዚያም በላይ፣ ልክ ሰዎች በዚህ ዓለም አምላክ እንደሚያስፈልጋቸው፣ በቀጣዩም እርሱ ያስፈልጋቸዋል። በዚህም ዓለምም ሆነ በሚመጣው ፍጡራን ምንጊዜም ጥገኞች ናቸው፣ አምላክ ግን ምንጊዜም ከእነርሱ ፈፅሞ ነፃ ነው።”²⁶

በሞት ለተለዩ ነፍሳት መፀለይ ያለብን ለምንድን ነው?

ምዕራፍ 20

አብዱል—ባሃ ሲጽፍ፦

“የሰው ነፍስ ከዚህ አላፊ ቁልል አባሪ ተላቃ ስትበርና ወደ አምላክ ዓለማት ከፍ ስትል፣ ግርዶሾች ይወገዳሉ፣ እውነታዎችም ገሃድ ይወጣሉ፣ በፊት ያልታወቁ ነገሮች ሁሉ ግልፅ ይሆናሉ፣ የተደበቁ እውነታዎችም ይታወቃሉ።

“ሰው በማህፀን ዓለም ውስጥ፣ የማይለማ ጆሮና የማያይ ዓይን፣ እንዲሁም የማይናገር ምላስ፣ ከማንኛውም ዓይነት መረዳት የተነፈገ እንደነበረ አስተውሉ። ነገር ግን ከዚያ ጨለማ ዓለም ወጥቶ ወደዚህ የብርሃን ዓለም ሲገባ፣ ዓይኑ አየ፣ ጆሮው ሰማ፣ ምላሱም ተናገረ። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ ከዚህ ሚች ሥፍራ ወደ አምላክ መንግሥተ ሰማያት አንዴ ካመራ፣ በመንፈስ ይወለዳል፣ ከዚያም የመረዳት ዓይኑ ይከፈታል፣ የነፍሱ ጆሮ ያዳምጣል፣ በፊት የማያውቃቸውም እውነታዎች ሁሉ ግልፅና ጥርት ያሉ ይሆናሉ።”²⁷

1. ከሥር ያሉትን ባዶ ቦታዎች ሙሉ።

ሀ. የሰው ነፍስ ይህን ዓለም ስትተው፣ ከዚያ

- ___ ግርዶሾች _____ ፤
- ___ እውነታዎችም _____ ፤
- ___ እነዲሁም በፊት ያልታወቁ ነግሮች ሁሉ _____ ፤
- ___ የተደበቁ እውነታዎችም _____ ።

ለ. እኛ _____ ዓለም ውስጥ፣ የ _____ ጆሮ
_____ ዓይን፣ እንዲሁም _____

ምላስ ነበረን።

ሐ. ወደዚህ ዓለም ስንወለድ፣ ዓይናችን _____ ፣ ጆሮአችን _____ ፣
ምላሳችንም _____ ።

መ. በተመሳሳይ ሁኔታ፣ ከዚህ ሚች ሥፍራ ወደ አምላክ መንግሥተ ሰማያት አንዴ
ካመራን፣ በ _____ ።

ሠ. ከዚያም የ _____ ዓይናችን _____ ፣
የ _____ ጆሮ _____ ፣ በፊት የማናውቃቸውም
_____ ሁሉ _____ ና _____ ያሉ ይሆናሉ።

2. የሚከተሉት ዓረፍተ ነግሮች እውነት መሆናቸውን ወስኑ፡-

- _____ በማህፀን ዓለም ውስጥ እያለን፣ ስለዚህ ዓለም እናውቃለን።
- _____ ከሞት በኋላ ያለ ሁኔታችን በዚህ ሕይወታችን ውስጥ የተሸሸገ እውነታ ነው።
- _____ ከሞት በኋላ አዳዲስ አድማሶች በሙሉ ከፊታችን ይገለጣሉ።
- _____ ስንሞት፣ እንደገና ለመወለድ ወደዚህ ዓለም እንመለሳለን።

ምዕራፍ 21

ባሃአላህ እንዲህ ይገልጻል፡-

“አሁን ደግሞ የሰዎችን ነፍሶች ከአካል ከተለዩ በኋላ እርስ በርሳቸው መተዋወቃቸውን መቀጠል አለመቀጠላቸውን ስለሚመለከተው ጥያቄህ። ወደ ቀይዋ መርከብ ውስጥ የገቡና በዚያ የሚኖሩ የባሃ ሕዝብ ነፍሶች እርስ በርሳቸው ይወዳጁ፣ የጠበቀ ግንኙነትም ያደርጋሉ፣ በአኗኗራቸው፣ በፍላጎቶቻቸው፣ በዓላማዎቻቸውና በጥረታቸው በጣም ተቀራርበው ከመኖራቸው የተነሳ ልክ እንደ አንድ ነፍስ ይሆናሉ። እነርሱ በዕርግጥ እነዚያ በቂ ዕውቀት ያላቸው፣ አስተዋይ አመለካከት ያላቸው፣ መረዳትንም የተለገሡ ናቸው። በእርሱ በሁሉን አዋቂው፣ በፍፁም ጠቢቡ እንዲህ ተደንግጓል።

“በአምላክ መርከብ ውስጥ የሚኖሩ የባሃ ሕዝቦች ማናቸውም ሳይቀር እርስ በርሳቸው ስላላቸው ደረጃና ሁኔታ ደህና አድርገው ይተዋወቃሉ፤ በመቀራረብና በወዳጅነት ስንሰለትም ይተሳሰራሉ። ሆኖም፣ እንዲህ ያለው ደረጃ በእምነታቸውና በምግባራቸው ላይ የተመሠረተ ነው። እነዚያ በአንድ ክፍልና ደረጃ የሚገኙት ስለእርስ በርሳቸው ችሎታ፣ ጠባይ፣ ስለአከናወኑት ሥራና ስለትቀዳጃት ክብር ሙሉ በሙሉ ይተዋወቃሉ። ሆኖም፣ እነዚያ ከዝቅተኛ ክፍል የሆኑት በደረጃ ከእነርሱ በላይ የሆኑትን ደረጃ፣ ወይም ብቃታቸውን ለመገመት ሙሉ በሙሉ መገንዘብ ያዳግታቸዋል። እያንዳንዱ ከጌታህ ድርሻውን ይቀበላል። ወደ ሁሉም ሉዓላዊ ጌታ፣ ከሁሉ ይበልጥ ኃይል ወደተመላው፣ ወደ ዘለዓለም ይቅር ባዩ፣ ወደ ፍፁም ምህረትኛው አምላክ ነፍሱ እስክትበር ድረስ ፊቱን ወደ አምላክ አቅጣጫ ያዞረ፣ በፅናትም በፍቅር መንገድ የተራመድ ሰው የተባረከ ነው።”²⁸

1. በዚህ ዓለም ያወቅናቸውን ሰዎች በቀጣዩ ዓለም እናውቃቸዋለን? _____ ::
2. በቀጣዩ ዓለም በነፍሳት መካከል ያለው ትስስር ምን ያህል ቅርብ ነው? _____

3. በቀጣዩ ዓለም በነፍሳት መካከል ያሉ ልዩነቶችና ማዕረጎች በምን ላይ የተመረከቡ ናቸው? _____
4. ከአምላክ ፀጋ የሚነፈግ ሰው ይኖራል? _____

ምዕራፍ 22

ባሃአላህ እንዲህ ያሳስበናል፦

“አገልጋዮቼ ሆይ! በእነዚህ ቀናትና በዚህ በምድራዊ ደረጃ ከፍላጎቶቻችሁ ጋር ተቃራኒ የሆኑ ነገሮች በአምላክ ቢታዘዙና ቢገለፁ አትዘኑ፣ የከፍተኛ ሐሴትና የመንግሥተ ሰማያዊ ደስታ ቀናት በዕርግጥ ተዘጋጅተውላችኋልና። የተቀደሱና በመንፈሳዊ ሁኔታ ክቡር የሆኑ ዓለማት ለዓይኖቻችሁ ይገለጣሉና። በዚህ ዓለምና በኋለኛው፣ ከጥቅሞቻቸው ለመሳተፍ፣ ከሐሴቶቻቸው ለመካፈል፣ ከሕይወት ሰጪው ፀጋቸውም ደርሻ ለማግኘት አስቀድሞ በእርሱ ተወስኖላችኋል። እያንዳንዳቸውን አንዳቸውም ሳይቀሩ ያለጥርጥር ትደርሱባቸዋላችሁ።”²⁹

1. ከሚከተሉት የትኞቹ እውነት እንደሆኑ ወስኑ፦
 _____ ነገሮች እንደምንፈልገው ካልሆኑ በሐዘን መዋጥ ይኖርብናል።
 _____ ጥሩም ሆነ ወይም መጥፎ፣ ሁሉም በአምላክ የታዘዙ ናቸው።
 _____ በከፍተኛ ሐሴት የተሞሉ የደስታ ቀናት ሁላችንንም ይጠብቁናል።
 _____ የተቀደሱና በመንፈሳዊ ሁኔታ ክቡር የሆኑ ዓለማት እንደምናይ ዕርግጠኞች ነን።
 _____ በዚህ ሕይወትና በወዲያኛው ሕይወት፣ የተቀደሱና በመንፈሳዊ ሁኔታ ክቡር የሆኑ ዓለማት ጥቅሞችን መካፈል የተወሰነልን ዕጣፈንታ ነው።

2. ከምንመኛቸው ተቃራኒ የሆኑ ነገሮች ሲያጋጥሙን በሐዘን መዋጥ የሌለብን ለምንድን ነው?

3. በዚህ ምንባብ ውስጥ ባሃኦላህ ምን ቃል እየገባልን ነው?

ምዕራፍ 23

በዚህ ክፍል ውስጥ በሰው ሕይወት ትርጉም ላይ አሰላስላችኋል። ስለ ነፍስ ተፈጥሮ፣ በዚህ ዓለም ውስጥ የሕይወት ዓላማ፣ መንፈሳዊ ባሕርያትን የማሳደግ አስፈላጊነት፣ እንዲሁም ስለ ዘለዓለማዊ፣ ክቡርና በሐሴት ስለተሞላ ሕይወት የተሰጠንን ተስፋ በብዛት ተምራችኋል። በመጽሐፉ ሁለተኛ ክፍል፣ ስለ ሁለት እጥፍ ዓላማ ተነጋግረናል። የራሳችንን መንፈሳዊና አዕምሮአዊ ዕድገት ለመቀዳጀት እና ለኅብረተሰብ ለውጥ አስተዋፅኦ ለማበርከት። ስለ ነፍስ ዕድገት ባገኛችሁት ጥልቅ ዕይታ መሠረት፣ ወደዚያ ዕንሰሃሳብ ለመመልስና የዚህን ዓላማ ሁለቱንም ጎኖች ስለ መቀዳጀት አስፈላጊነት ለማሰብ ዕድሉ ቀርቦላችኋል። ከሥር ባሉት ጭብጦች ላይ በቡድናችሁ ከምታደርጉት ውይይት ያሰላሰላችሁባቸው ዕንሰሃሳቦች ተጠቃሚ ሊሆን ይችላል።

1. መንፈሳዊ ባሕርያትን ማዳበር
2. የአምላክን ሕግጋት መታዘዝ
3. ለሰው ዘር ደህንነት አስተዋፅኦ ማበርከት
4. በአገልግሎት ጎዳና ላይ መገስገስ

ማጣቀሻዎች

1. በኖቬምበር 10 1911 ከተሰጠ ንግግር፣ የፓሪስ ንግግሮች ውስጥ የታተመ፡- በ 1911 በአብዱል—ባሃ የተሰጠ ንግግር (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት፣ 2006፣ 2016)፣ ቁጥር 29. 12—13፣ ገጽ 109።
2. በኤፕሪል 1 1946 ሾጊ ኤፌንዲን በመወከል ከተጻፈ ደብዳቤ፣ በ ‘ላይትስ ኦፍ ጋይዳንስ’ ውስጥ የታተመ፡- የባሃኢ ማጣቀሻ መዝገብ (ኒው ዴልሂ፣ ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1988፣ 2010)፣ ቁጥር 1820፣ ገጽ 537።
3. በጁላይ 28 2016 ዓለም ዓቀፍ ቤተ ፍትህን በመወከል ከተጻፈ ደብዳቤ።
4. አብዱል—ባሃ፣ ‘መልስ በተሰጣቸው ጥያቄዎች’ ውስጥ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት፣ 2014፣ 2016)፣ ቁጥር 66. 3፣ ገጽ 352—53።
5. ዝኒ ከማሁ 38.5፣ ገጽ 220።
6. በኖቬምበር 10፣ 1911 ከተሰጠ ንግግር፣ የፓሪስ ንግግሮች ውስጥ የታተመ፡- በ 1911 በአብዱል—ባሃ የተሰጠ ንግግር ቁጥር 28.16፣ ገጽ 104።
7. በዲሴምበር 31 1937 ሾጊ ኤፌንዲን በመወከል ከተጻፈ ደብዳቤ፣ በ ‘ላይትስ ኦፍ ጋይዳንስ’ ውስጥ የታተመ፡- የባሃኢ ማጣቀሻ መዝገብ ቁጥር 680፣ ገጽ 204።
8. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት’ (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 1983፣ 2017)፣ 82፣ አንቀጽ 8፣ ገጽ 183።
9. አብዱል—ባሃ፣ ‘መልስ በተሰጣቸው ጥያቄዎች’ ውስጥ ቁጥር 61. 1—2፣ ገጽ 334።
10. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 80፣ አንቀጽ 2፣ ገጽ 174።
11. ዝኒ ከማሁ፣ 81፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 176።
12. ዝኒ ከማሁ፣ 165፣ አንቀጽ 1—3፣ ገጽ 391—92።
13. ባሃኦላህ፣ ጎቡዓተ ቃላት (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2003፣ 2012)፣ አረብኛው ቁጥር 32፣ ገጽ 11።
14. በሜይ 5 1912 ከተሰጠ ንግግር፣ በዓለም ሰላም እውጃ ውስጥ የታተመ፡- በ 1912 የዩናይትድ ስቴትስ ካናዳ ጉብኝቱ ወቅት በአብዱል—ባሃ የተደረጉ ንግግሮች (ዊልሜት፡- ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2012)፣ ገጽ 315—16። (ሕጋዊነት ያለው ትርጉም)
15. ከባሃኦላህ ጽሑፎች ቅስጣት፣ 5፣ አንቀጽ 4፣ ገጽ 8።
16. ዝኒ ከማሁ፣ 82፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 179—80።
17. ዝኒ ከማሁ፣ 153፣ አንቀጽ 6፣ ገጽ 370—71።
18. ዝኒ ከማሁ፣ 27፣ አንቀጽ 2፣ ገጽ 72—73።
19. ዝኒ ከማሁ፣ 27፣ አንቀጽ 3፣ ገጽ 73።

20. ዝኒ ከማሁ፣ 21፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 54—55።
21. ዝኒ ከማሁ፣ 81፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 177።
22. ዝኒ ከማሁ፣ 122፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 293—94።
23. ዝኒ ከማሁ፣ 82፣ አንቀጽ 7፣ ገጽ 182።
24. ዝኒ ከማሁ፣ 81፣ አንቀጽ 1፣ ገጽ 176—77።
25. ዝኒ ከማሁ፣ 125፣ አንቀጽ 3፣ ገጽ 300—1።
26. አብዱል—ባሃ፣ መልስ በተሰጣቸው ጥያቄዎች ውስጥ ቁጥር 62.3፣ ገጽ 340—41።
27. ከአብዱል—ባሃ ቅዱሳን ጽሑፎች የተመረጡ (ዊልሜት፡-ባሃኢ ጎትመት ትረስት፣ 2010፣ 2015)፣ ቁጥር 149.3—4፣ ገጽ 246—47።
28. ከባሃአላህ ጽሑፎች ቅስማት፣ ቁጥር 86፣ አንቀጽ 1—2፣ ገጽ 192—93።
29. ዝኒ ከማሁ፣ ቁጥር 153፣ አንቀጽ 9፣ ገጽ 373።